

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 1.8.2022
COM(2022) 366 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

ÅRSRAPPORT 2021

**OM TILLÄMPNINGEN AV SUBSIDIARITETS- OCH
PROPORTIONALITETSPRINCIPERNA OCH OM FÖRBINDELSERNA MED DE
NATIONELLA PARLAMENTEN**

ÅRSRAPPORT 2021 OM TILLÄMPNINGEN AV SUBSIDIARITETS- OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPERNA OCH OM FÖRBINDELSERNA MED DE NATIONELLA PARLAMENTEN

1. INLEDNING

Detta är den 29:e rapporten om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, som läggs fram enligt artikel 9 i protokoll nr 2 om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna (*protokoll nr 2*) till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*). Liksom de tidigare rapporterna berör den också kommissionens förbindelser med de nationella parlamenten, som är viktiga för tillämpningen av dessa principer.

Under 2021 fortsatte Europaparlamentet, rådet, kommissionen och Regionkommittén att använda och vidareutveckla sina testade verktyg och förfaranden för att säkerställa att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekterades i arbetet med att ta fram EU-lagstiftning. Kommissionen fortsatte att förankra sin politik för bättre lagstiftning genom att anta nya riktlinjer och en verktygslåda och på så sätt helt fullgöra sitt åtagande att utarbeta den mall för subsidiaritetsbedömning som föreslagits av arbetsgruppen för subsidiaritet och proportionalitet och ”göra mindre men göra det effektivare”¹, för alla politiskt känsliga och viktiga lagstiftningsförslag som åtföljs av en konsekvensbedömning. Detta förstärkte ett redan kraftfullt verktyg som – om det används av alla berörda aktörer – avsevärt kan bidra till att underlätta objektiva bedömningar av hur subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna respekteras i EU:s lagstiftning. Även Regionkommittén vidareutvecklade sitt bidrag till agendan för bättre lagstiftning, särskilt genom sitt nätverk av regionala nav, och främjade begreppet *aktiv subsidiaritet*².

Institutionerna anpassade fullständigt sina arbetsmetoder till förhållandena i och med covid-19-pandemin och hur den utvecklades. Samarbetet med de nationella parlamenten intensifierades under detta andra år av restriktioner. De nationella parlamenten inkom med 360 yttranden. Detta är betydligt fler än under de två föregående åren (225 år 2020 och 159 år 2019)³, vilket delvis beror på att kommissionen har lagt fram fler förslag. Av dessa var totalt 16 motiverade yttranden, där de berörda nationella parlamenten uttryckte farhågor om att subsidiaritetsprincipen hade åsidosatts. De flesta av dessa motiverade yttranden handlade om lagstiftningsförslagen i ”55 %-paketet”. Inget förslag gav upphov till fler än tre motiverade yttranden. Det paket som uppmärksammades mest var 55 %-paketet, och de enskilda förslag som föranledde flest synpunkter var rättsakten om digitala tjänster (tio yttranden), direktivet om tillräckliga minimilöner (nio yttranden) och de två förslagen om EU:s digitala covidintyg (åtta yttranden vardera).

Den skriftliga korrespondensen med de nationella parlamenten och de muntliga politiska dialogerna i alla dess former fortsatte att intensifieras under 2021. Möten hölls i fysiska och virtuella format eller i hybridformat. Antalet möten och kommissionens deltagande i interparlamentariska evenemang ökade ytterligare, delvis tack vare de möjligheter som videokonferenser ger.

---

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_sv.pdf.

² Se avsnitt 2.4.

³ Samtliga yttranden och kommissionens svar finns på https://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/index_sv.htm.

Andra viktiga aspekter av de nationella parlamentens förbindelser med EU-institutionerna 2021 var i) den centrala roll som de flesta nationella parlament spelade enligt sina nationella konstitutionella bestämmelser genom att anta rådets beslut om egna medel från 2020 och ii) deras stora engagemang i förberedelserna inför och genomförandet av konferensen om Europas framtid.

2. INSTITUTIONERNAS TILLÄMPNING AV SUBSIDIARITETS- OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPERNA

2.1. KOMMISSIONEN

Under 2021 fortsatte kommissionen att tillämpa sin agenda för bättre lagstiftning, som säkerställer ett faktabaserat och öppet EU-lagstiftningsarbete, och integrera subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i alla steg av sitt beslutsfattande. Kommissionen tog fram grundliga konsekvensbedömningar till stöd för initiativ som sannolikt får betydande effekter. Kommissionen fullföljde även sitt åtagande att utvärdera befintlig politik innan den lade fram förslag om översyner. Inom ramen för dessa konsekvensbedömningar och utvärderingar undersöker kommissionen i vilken utsträckning initiativen uppfyller subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Bättre lagstiftning: nytt meddelande, riktlinjer och verktygslåda

I november 2021 antog kommissionen nya riktlinjer för bättre lagstiftning⁴ och en ny verktygslåda⁵. Riktlinjerna bygger på de centrala aspekter som kommissionen stakar ut i sitt meddelande om bättre lagstiftning⁶ av den 29 april 2021, där kommissionen tillkännager en ny generation av bättre lagstiftning.

I meddelandet föreslås flera förbättringar av EU:s lagstiftningsprocess i linje med von der Leyen-kommissionens långtgående mål. Det bygger dessutom på meddelandet *Bättre lagstiftning: genomgång och vägen framåt* från 2019⁷, som innehåller flera förslag på förbättringar av agendan för bättre lagstiftning. Kommissionen upprepade att bättre lagstiftning handlar om att alla berörda parter anstränger sig gemensamt för att se till att lagstiftningen håller högsta möjliga kvalitet och att EU endast agerar när det är nödvändigt (subsidiaritet) och endast i den utsträckning som krävs (proportionalitet). Kommissionen meddelade även att den kommer att offentliggöra en mall för subsidiaritetsbedömning för alla politiskt känsliga eller viktiga lagstiftningsförslag, med konsekvensbedömningar som bidrar till att omsätta dessa principer i praktiken. Detta är en uppföljning av rekommendationerna från arbetsgruppen för subsidiaritet och proportionalitet och ”göra mindre men göra det effektivare”⁸.

Bland de nya inslagen ingår principen ”en in och en ut” för att minimera bördan av ny EU-lagstiftning för privatpersoner och företag och att förbättra hur bättre lagstiftning kan hantera och stödja hållbarhet och den digitala omställningen. En nyhet som direkt berör de nationella parlamenten är åtgärderna för att förenkla offentliga samråd genom att införa en enda ”inbjudan att lämna synpunkter” på den förbättrade portalen ”Kom med synpunkter”⁹. Denna nya metod ersätter den tidigare metoden med flera samråd i olika skeden av lagstiftningsarbetet. De bidrag som nationella och regionala parlament eller nationella, regionala och lokala myndigheter vill

---

⁴ SWD(2021) 305 final, som ersätter SWD(2017) 350.

⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf.

⁶ COM(2021) 219 final.

⁷ COM(2019) 178 final.

⁸ Se fotnot 1.

⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_sv.

lämna identifieras tydligt och skiljs från bidrag från andra berörda parter. Endast ett fåtal nationella parlament använde dock portalen under 2021.

Plattformen ”Fit for Future”

Plattformen ”Fit for Future” (*plattformen*) inrättades i maj 2020 som en efterträdare till Refit-plattformen. Plattformen är en högnivågrupp som hjälper kommissionen att förenkla lagstiftningen, minska och undanröja onödiga regelbördor och utnyttja den sakkunskap och erfarenhet som finns på lägre styrningsnivåer och bland berörda parter. Syftet är att säkerställa att lagstiftningens mål uppnås så effektivt som möjligt med beaktande av nationella, lokala och regionala myndigheters erfarenhet.

Plattformen samlar företrädare för medlemsstaternas myndigheter på nationell, regional och lokal nivå, Regionkommittén – som stöds av RegHub-nätverket¹⁰ – Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och berörda parter som företräder företag och icke-statliga organisationer. Plattformen spelar en viktig roll genom att tillhandahålla information om hur lagarna genomförs. Under 2021 lade plattformen fram sitt första årliga arbetsprogram som har en ambitiös inriktning¹¹. Arbetsprogrammet täcker 15 frågor inom ett antal olika områden med prioriteringarna digitalisering, effektiv märkning, godkännande- och rapporteringsskyldigheter samt förenkling av EU-lagstiftningen.

Konsekvensbedömningar

Kommissionen analyserar subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i alla konsekvensbedömningar av politiska förslag. Dessa bedömningar är föremål för en oberoende kvalitetskontroll av nämnden för lagstiftningskontroll¹². Under 2021 granskade nämnden för lagstiftningskontroll 83 konsekvensbedömningar, vilket utgör en betydlig ökning jämfört med föregående år (41).

Utvärderingar och kontroller av ändamålsenligheten

Subsidiariteten och proportionaliteten är även avgörande inslag i de utvärderingar och kontroller av ändamålsenligheten som bedömer om åtgärder på EU-nivå har gett de förväntade resultaten när det gäller effektivitet, ändamålsenlighet, samstämmighet, relevans och europeiskt mervärde.

Under 2021 granskade nämnden för lagstiftningskontroll 15 större utvärderingar, inbegripet 2 kontroller av ändamålsenligheten, jämfört med 13 under 2020. Några av de aspekter som utvärderingarna omfattar är särskilt relevanta när det gäller subsidiariteten och proportionaliteten. I utvärderingen av förordning (EU) nr 1315/2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet¹³ (TEN-T) undersöktes bland annat de ändringar som rimligen kan anses bero på EU-åtgärder och som går längre än vad som kunde ha förväntats om medlemsstaterna hade vidtagit nationella åtgärder. Utvärderingen visade att den ändamålsenliga anpassningen och det ändamålsenliga genomförandet av åtgärder på nationell, regional och lokal nivå berodde på en gemensam och kraftfull EU-politik. Utvärderingen visade också att ett betydande mervärde hade skapats via samarbete kring TEN-T med tredjeländer, som inte skulle ha uppnåtts om medlemsstaterna hade agerat individuellt.

---

¹⁰ RegHub – nätverket av regionala nav för bedömning av genomförandet av EU:s politik – består av lokala och regionala myndigheter och har som mål att samla in erfarenheter från genomförandet av EU-politiken via samråd med aktörer på lokal nivå. Ytterligare information finns här: <https://portal.cor.europa.eu/reghub/Pages/default.aspx>.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_annual_work_programme_fit_for_future_platform_en.pdf.

¹² https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_sv.

¹³ SWD(2021) 117 final.

2.2. EUROPAPARLAMENTET¹⁴

Under 2021 mottog Europaparlamentet formellt 227 inlagor från nationella parlament enligt protokoll nr 2. Av dessa var 24 motiverade yttranden¹⁵ och 203 bidrag (inlagor som inte avsåg förenligheten med subsidiaritetsprincipen). Som jämförelse tog Europaparlamentet emot 134 inlagor under 2020, varav 13 var motiverade yttranden¹⁶.

Nacho Sánchez Amor (S&D/Spanien) och Gilles Lebreton (ID/Frankrike) var ständiga föredragande för subsidiaritet i utskottet för rättsliga frågor (JURI) under första respektive andra halvåret 2021. Under sin mandatperiod lade utskottet – som enligt bilaga VI till Europaparlamentets arbetsordning har det fulla ansvaret för att säkerställa att EU:s lagstiftning följer subsidiaritetsprincipen – fram ett betänkande om kommissionens årsrapporter om subsidiaritet och proportionalitet 2017–2019¹⁷. Föredragande var Mislav Kolakušić (NI/Kroatien). Utskottet bidrog också till den 35:e¹⁸ och 36:e¹⁹ halvårsrapporten om parlamentarisk praxis som utarbetas av Konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor vid Europeiska unionens parlament (Cosac).

Europaparlamentets utredningstjänst fortsatte att hjälpa Europaparlamentet att ta hänsyn till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i dess arbete genom att

- systematiskt granska subsidiaritets- och proportionalitetsaspekterna i kommissionens konsekvensbedömningar och uppmärksamma eventuella problem som påpekats, särskilt av de nationella parlamenten och Regionkommittén,
- se till att dessa principer respekteras fullt ut i Europaparlamentets eget arbete, genom att till exempel genomföra konsekvensbedömningar av egna betydande ändringar eller analysera mervärdet av Europaparlamentets förslag till ny lagstiftning på grundval av artikel 225 i EUF-fördraget, och kostnaden för uteblivna åtgärder på EU-nivå,
- granska subsidiaritets- och proportionalitetsaspekter i samband med utarbetande av konsekvensbedömningar med fokus på det europeiska mervärdet.

Under 2021 utarbetade Europaparlamentets utredningstjänst 33 inledande utvärderingar av kommissionens konsekvensbedömningar och 2 ersättande konsekvensbedömningar²⁰, 7

¹⁴ Avsnitt 2.2–2.4 i denna rapport grundas på bidrag från de respektive EU-institutionerna och EU-organen.

¹⁵ Europaparlamentet och kommissionen (som registrerade 16 motiverade yttranden under samma period) räknar motiverade yttranden på olika sätt. Kommissionen räknar ett motiverat yttrande som rör fler än ett kommissionsförslag som ett enda motiverat yttrande för statistiska ändamål. För fastställandet av huruvida tröskeln för gult/orange kort har uppnåtts för ett kommissionsförslag räknas ett sådant yttrande som ett motiverat yttrande för vart och ett av de förslag som avses. Europaparlamentet räknar däremot lika många motiverade yttranden som berörda förslag.

¹⁶ Alla inlagor från nationella parlament offentliggörs i Connect, Europaparlamentets databas för dokument från nationella parlament. <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/connect/welcome.html>.

¹⁷ Betänkande om unionsrättens ändamålsenlighet samt subsidiaritet och proportionalitet – rapporten om bättre lagstiftning avseende 2017, 2018 och 2019 (2020/2262/INI), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0191_SV.html.

¹⁸ <https://parleu2021.parlamento.pt/ficheiros/12/35th%20Bi-annual%20Report%20of%20COSAC%20EN.pdf>.

¹⁹ <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/download/file/082d29087d34505f017d5731c86503b7>.

²⁰ Definitionerna av begreppen i detta stycke finns i EU:s terminologidatabas Iate: <https://iate.europa.eu/home>. En alternativ konsekvensbedömning är Europaparlamentets egen konsekvensbedömning av aspekter som kommissionen inte tar upp i den ursprungliga konsekvensbedömningen. Alternativa konsekvensbedömningar utarbetas av enheten för förhandsbedömningar vid Europaparlamentets utredningstjänst på begäran av det eller de ansvariga utskotten. Under 2021 utarbetade enheten en alternativ konsekvensbedömning av förslaget om ett tillfälligt undantag från direktivet om integritet och elektronisk kommunikation i syfte att bekämpa sexuella övergrepp mot barn

efterhandsbedömningar av genomförandet på EU-nivå, 27 utvärderingar av genomförandet, 3 rapporter om ”aktivt genomförande”, 2 andra efterhandsutvärderingar (inklusive en publikation om riktlinjerna för bättre lagstiftning) och en publikation om ”bättre lagstiftning i praktiken”, där utredningstjänsten granskar kommissionens årliga arbetsprogram. När det gäller europeiskt mervärde slutfördes två rapporter om kostnaden för uteblivna EU-åtgärder, tolv bedömningar av europeiskt mervärde och ett dokument om mervärdet med befintliga EU-åtgärder.

2.3. RÅDET

Under 2021 fortsatte Europeiska unionens råd (*rådet*) och dess berörda arbetsgrupper att övervaka att de slutsatser om subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna som rådet och Europeiska rådet antagit under tidigare år genomfördes på ett ändamålsenligt sätt. Europeiska rådets slutsatser om fortsatt komplettering av EU:s agenda för den inre marknaden²¹, Europeiska rådets slutsatser om bättre lagstiftning – konkurrenskraft och hållbar tillväxt för alla²² och Europeiska rådets slutsatser om regulatoriska sandlådor och experimentklausuler som verktyg för ett innovationsvänligt, framtidssäkert och motståndskraftigt regelverk som hanterar omvälvande utmaningar i en digital tidsålder²³.

Utöver de skyldigheter som tas upp i fördraget håller rådet medlemsstaterna informerade om de nationella parlamentens yttranden över kommissionens lagstiftningsförslag. Under 2021 översände rådets generalsekretariat 16 motiverade yttranden som inkom inom ramen för protokoll nr 2 och 165 yttranden som utfärdats inom ramen för den politiska dialogen till delegationerna²⁴.

2.4. REGIONKOMMITTÉN

Regionkommitténs verksamhet avseende subsidiaritetsprincipen 2021 styrdes av de prioriteringar för mandatperioden 2020–2025 som kommittén fastställt föregående år²⁵. I prioriteringarna upprepar Regionkommittén att den kommer att fortsätta att förbättra EU-lagstiftningens kvalitet och bättre förutse dess territoriella konsekvenser och främja principen om aktiv subsidiaritet²⁶. Betydelsen av detta åtagande bekräftades av resultaten från Regionkommitténs årliga regionala och lokala barometer 2021²⁷. Enligt barometern anser nästan två tredjedelar av de lokala politikerna att regionerna, städerna och byarna inte har tillräckligt

---

([https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662598/EPRS_STU\(2021\)662598_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/662598/EPRS_STU(2021)662598_EN.pdf))
och av den nya migrations- och asylpakten
([https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694210/EPRS_STU\(2021\)694210_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/694210/EPRS_STU(2021)694210_EN.pdf)).

²¹ EUCO dok. 17/18, punkterna II/2 och IV/15, EUCO dok. 13/20, punkt II/4 och när det gäller genomförandet, rådets dokument ST 11654/21.

²² Rådets dokument ST 6232/20, punkterna 2 och 12.

²³ Rådets dokument ST 13026/1/20 REV 1, punkterna 3 och 12.

²⁴ Alla yttranden från de nationella parlamenten skickas inte systematiskt till rådets generalsekretariat. Antalet mottagna yttranden kan därför variera mellan institutionerna, se även fotnot 15.

²⁵ Resolution från Europeiska regionkommittén – Europeiska regionkommitténs prioriteringar för 2020–2025 – EU närmare medborgarna genom sina byar, städer och regioner (EUT C 324, 1.10.2020, s. 8) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52020XR1392>.

²⁶ Kommissionen anser att ”aktiv subsidiaritet”, där nationella parlament och lokala och regionala myndigheter inkommer med bidrag under lagstiftningsprocessens förberedande fas kan hjälpa kommissionen att ”kalibrera” sina förslag inom ramen för flernivåstyrningen. Närmare information om denna arbetsmetod finns i rapporten *Aktiv subsidiaritet* från arbetsgruppen för subsidiaritet och proportionalitet och ”göra mindre men göra det effektivare”: https://ec.europa.eu/info/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_sv.

²⁷ <https://cor.europa.eu/en/our-work/Documents/barometer-fullreport%20web.pdf>.

inflytande över EU:s politik. I detta avseende förklarade Regionkommittén²⁸ att ”EU kan således komma mer demokratiskt, och även mer miljömässigt, resilient ur covid-19-krisen om man formellt erkänner och tillämpar aktiv subsidiaritet för att se till att åtgärder vidtas på den nivå vars åtgärder kommer att ge största möjliga mervärde för medborgarna och att det finns samordnade och ändamålsenliga beslutsprocesser”.

Under 2021 utfärdade Regionkommittén 59 yttranden och 9 resolutioner. Av dessa innehöll 10 lagstiftningsyttranden, 17 yttranden om initiativ som inte avser lagstiftning och 5 resolutioner uttryckliga hänvisningar till efterlevnaden av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna eller konkreta rekommendationer för att förbättra efterlevnaden. Många av dessa baserades på de 30 bidrag om subsidiaritet och proportionalitet som lämnades in via Regpex 2021, ett delnät i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen²⁹ som är öppet för regionala parlament och regeringar med lagstiftningsbefogenheter för att de lättare ska kunna delta i ett tidigt skede av lagstiftningsprocessen (subsidiaritetsprövning).

Styrgruppen för subsidiaritetsfrågor identifierade med hjälp av Regionkommitténs sakkunniggrupp fem prioriterade initiativ för 2021 års arbetsprogram för subsidiaritetsfrågor³⁰.

Under 2021 antog Regionkommittén yttranden om de två lagstiftningsförslag som enligt kommittén är de känsligaste med avseende på subsidiaritet: den nya migrations- och asylpakten³¹ och förslaget till direktiv om tillräckliga minimilöner i EU³². Efter samråd med sitt nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen konstaterade Regionkommittén att dessa förslag var förenliga med subsidiaritetsprincipen.

Som en del av Europeiska veckan för regioner och städer³³ anordnade Regionkommittén i oktober 2021 tillsammans med Nätverket för regionala lagstiftande församlingar (CALRE)³⁴ – ett seminarium på temat ”flernivåstyrelse och aktiv subsidiaritet för en hållbar återhämtning och resiliens”. I slutsatserna från seminariet, som Regionkommittén upprepar i sin resolution om EU:s årliga barometer för 2021 bekräftas återigen behovet av att de lokala och regionala myndigheterna görs delaktiga i utvärderingen och genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens, och mer specifikt de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna. Regionkommittén beklagade att detta deltagande visat sig vara begränsat.

Vid sin plenarsession i december 2021³⁵ upprepade Regionkommittén sin uppmaning om att se över det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om bättre

---

²⁸ Resolution om EU:s årliga barometer för 2021, <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/COR-2021-03857-00-00-RES-TRA-SV.docx/content>.

²⁹ Nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen lanserades i april 2007 och inrättades för att underlätta utbytet av information mellan lokala och regionala myndigheter och EU vad gäller olika dokument och lagstiftningsförslag och politiska förslag från kommissionen. I slutet av 2021 hade nätverket 150 medlemmar, medan Regpex hade 76. Se <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/thesmn/Pages/default.aspx>.

³⁰ Översynen av direktivet om byggnaders energiprestanda, ändringarna av direktivet om förnybar energi och direktivet om energieffektivitet för att genomföra klimatmålen för 2030, lagstiftningsinitiativet om minimering av risken för avskogning och skogsförstörelse i samband med produkter som släpps ut på EU:s marknad och översynen av förordningen om förordningen om transeuropeiska transportnät (TEN-T). Se <https://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/Publications/Documents/Subsidiarity-Work-Programme/2021/COR-2021-00835-00-01-TCD-REF-EN.pdf>.

³¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52020AR4843>.

³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex%3A52020AR5859>.

³³ <https://cor.europa.eu/en/events/Pages/multi-level-governance-and-active-subsidiarity-for-sustainable-recovery-and-resilience.aspx>.

³⁴ <https://www.calre.net.eu/>.

³⁵ I ett yttrande om kommissionens meddelande *Bättre lagstiftning: Samarbete för att skapa bättre lagar* (<https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/COR-2021-04071-00-00-AC-TRA-SV.docx/content>) och en resolution om kommissionens arbetsprogram för 2022 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XR5507>).

lagstiftning i syfte att införliva flernivådimensionen i den europeiska lagstiftningsprocessen, såsom föreslagits av arbetsgruppen för subsidiaritet och proportionalitet och ”göra mindre men göra det effektivare”.

Regionkommittén åtog sig också att skapa en verktygslåda för bättre lagstiftning för att samla alla sina befintliga verktyg för bättre lagstiftning (nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen, RegHub³⁶ territoriella konsekvensbedömningar³⁷) i en styrningsram i syfte att förbättra samarbetet, kopplingarna och samverkans effekterna mellan de olika verktygen och aktörerna och skapa en bättre koppling till kommissionens verktygslåda för bättre lagstiftning (som innehåller ett verktyg för territoriella konsekvensbedömningar³⁸) och de verktyg som Europaparlamentets utredningstjänst har tagit fram.

När det gäller subsidiaritetsfrågor mer generellt var Regionkommittén aktiv inom ramen för konferensen om Europas framtid. Kommittén lämnade ett bidrag om hur ”aktiv subsidiaritet” kan ”användas” för att engagera parlament, regioner och städer på ett bättre sätt i utformningen av EU:s politik³⁹.

2.5. EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

Under 2021 meddelade EU-domstolen inte några väsentliga domar avseende subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

3. DE NATIONELLA PARLAMENTENS TILLÄMPNING AV SYSTEMET FÖR SUBSIDIARITETSPRÖVNING

Under 2021 mottog kommissionen **16 motiverade yttranden** från de nationella parlamenten⁴⁰. Det är fler än under senaste två åren (nio motiverade yttranden 2020 och inga alls under 2019), men färre jämfört med tidigare år (2016–2018), både i absoluta tal⁴¹ och i förhållande till det sammanlagda antal yttranden som översänts av nationella parlament⁴² (se även diagrammet ”Typer av yttranden” i avsnitt 4).

Av de sexton motiverade yttranden som inkom under 2021 avsåg **nio 55 %-paketet, tre paketet för en europeisk hälsounion, två migrations- och asylopakten, ett förslaget till direktiv om tillräckliga minimilöner** i EU och **ett förslaget till ändring av mervärdesskattedirektivet** vad gäller att tilldela kommissionen genomförandebefogenheter för att fastställa innebörden av termer som används i vissa bestämmelser i det direktivet.

---

³⁶ RegHub (<https://cor.europa.eu/sv/our-work/Pages/network-of-regional-hubs.aspx>) samlar även in belegg för plattformen ”Fit for Future” (se avsnitt 2.1 i denna rapport). Regionkommittén har tre företrädare i plattformens styrgrupp. Under 2021 bidrog de till plattformens arbete genom att föreslå ämnen för plattformens årliga arbetsprogram och bidra till plattformens yttranden. De var också föredragande för tre av femton yttranden om utvärderingar av genomförandet av EU:s lagstiftning om elektronisk upphandling, miljörapportering (Inspire) och patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård.

³⁷ <https://cor.europa.eu/sv/our-work/Pages/Territorial-Impact-Assessment.aspx>.

³⁸ Se verktyg nr 34: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/br_toolbox-nov_2021_en_0.pdf.

³⁹ <https://futureu.europa.eu/processes/Democracy/f/6/proposals/114517>.

⁴⁰ Antalet avser det totala antal yttranden som inkom från parlamentariska kammare enligt protokoll nr 2. Se även fotnot 15 och bilaga 1 för en förteckning över de dokument för vilka kommissionen tog emot motiverade yttranden.

⁴¹ 2018: 37 motiverade yttranden. 2017: 52 motiverade yttranden. 2016: 65 motiverade yttranden.

⁴² 2021: 4,4 % (16/360), 2020: 3,5 % (9/255), 2019: inga, 2018: 6,5 % (37/569), 2017: 9 % (52/576), 2016: 10,5 % (65/620).

De nio motiverade yttranden som avsåg förslag från **55 %-paketet**, som antogs av kommissionen den 14 juli 2021, inkom från fyra nationella parlament⁴³ och omfattade 13 olika förslag. De flesta av dessa avsåg den del av paketet där solidaritet mellan medlemsstaterna tas upp och de flesta synpunkterna rörde bristande konsekvensbedömningar och avsaknad av belägg för åtgärdernas europeiska mervärde. Inget förslag gav dock upphov till fler än tre motiverade yttranden, vilket innebär att inget förslag nådde tröskelvärdet för ett samlat svar från kommissionen⁴⁴ och än mindre ett ”gult kort”⁴⁵. Om ett förslag ger upphov till ett gult kort måste kommissionen motivera sitt beslut att upprätthålla, ändra eller dra tillbaka sitt förslag.

Irlands *Houses of the Oireachtas* översände två motiverade yttranden om detta paket, som vardera omfattade sex förslag. I det första yttrandet⁴⁶ hävdade de att förslagen inte uppfyller subsidiaritetsprincipen eftersom kommissionen inte på ett tillfredsställande sätt hade uppfyllt förfarandekravet att tillhandahålla en detaljerad redogörelse med tillräckliga kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att de nationella parlamenten skulle kunna göra en fullständig bedömning av alla konsekvenser av EU-omfattande förslag av denna typ. I det andra yttrandet⁴⁷, som avsåg andra punkter i paketet, var *Houses of the Oireachtas* främst oroliga över att förslagets ”nödvändighet” och ”större nytta” i motsats till de åtgärder som vidtas i medlemsstaterna inte hade fastställts på lämpligt sätt och att förslagen därmed var proportionerliga eller uppfyllde subsidiaritetsprincipen. De uttryckte även särskilda farhågor angående förslaget om ett nytt separat utsläppshandelssystem för vägtransportsektorn och byggnadssektorn och fördelningen av intäkter via den sociala klimatfonden, som behandlas i motsvarande punkter nedan.

I sina svar klargjorde kommissionen varför dessa förslag var nödvändiga och gav större nytta. Kommissionen förklarade att samtliga förslag grundas på kommissionens meddelande om klimatmålsplanen för 2030⁴⁸, som åtföljs av en detaljerad konsekvensbedömning och en omfattande plan för att på ett ansvarsfullt sätt höja ambitionsnivån för EU:s bindande mål för 2030 till en minskning av nettoutsläppen med minst 55 %. Samtliga förslag som togs upp i det motiverade yttrandet styrktes av en särskild konsekvensbedömning. Kommissionen påpekade också att den hade strävat efter att kombinera effekterna av olika politiska förslag i en bedömning av scenarier för medlemsstaterna som syftar till att beräkna deras kombinerade effekt (”MIX”-scenariot). Alla dessa uppgifter finns allmänt tillgängliga på nätet⁴⁹.

Vad gäller den **sociala klimatfonden**⁵⁰ ifrågasatte Sveriges riksdag åtgärdens klimatfördelar, eftersom direkt inkomststöd inte nödvändigtvis skulle leda till minskade utsläpp och bidra till de gemensamma målen. Riksdagen kritiserade också den direkta kopplingen mellan inkomststöd till hushållen på nationell nivå och EU:s budget. I sitt svar förklarade kommissionen att syftet med förslaget om den sociala klimatfonden var att hantera de potentiella ojämna sociala konsekvenser som ett nytt utsläppshandelssystem kunde ge upphov till, både inom och mellan medlemsstaterna. Fondens mål bör uppnås genom investeringsstöd och tillfälligt inkomststöd.

---

⁴³ Från Tjeckiens *Senát*, Irlands *Houses of the Oireachtas*, Sveriges riksdag och Frankrikes *Sénat*.

⁴⁴ Kommissionen har åtagit sig att ta fram samlade svar om ett förslag ger upphov till ett betydande antal motiverade yttranden (dvs. minst fyra motiverade yttranden som motsvarar minst sju röster), men som inte har nått det antal röster som krävs för ett gult kort.

⁴⁵ Tröskelvärdet för ett gult kort nås om minst en tredjedel av det totala antal röster som tilldelats de nationella parlamenten står bakom motiverade yttranden (18 av 54 röster). Varje nationellt parlament har två röster. I ett tvåkammerssystem har vardera kammaren en röst.

⁴⁶ Omfattar COM(2021) 552 final, COM(2021) 556 final, COM(2021) 559 final, COM(2021) 561 final, COM(2021) 562 final och COM(2021) 567 final.

⁴⁷ Omfattar COM(2021) 551 final, COM(2021) 554 final, COM(2021) 555 final, COM(2021) 557 final, COM(2021) 558 final och COM(2021) 568 final.

⁴⁸ COM(2020) 562 final.

⁴⁹ https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/energy-modelling_en.

⁵⁰ COM(2021) 568 final.

Medel från EU-budgeten kommer dock inte att betalas ut direkt till medborgarna. Medlemsstaterna skulle få stöd från EU-budgeten och därefter betala ut det tillfälliga direkta inkomststödet från sina nationella budgetar. Sådana eventuella system skulle inrättas och förvaltas av nationella myndigheter enligt nationella lagar och föreskrifter.

Irlands *Houses of the Oireachtas* ifrågasatte kommissionen metod för att beräkna de finansiella anslagen till medlemsstaterna från den sociala klimatfonden, eftersom det saknas relevanta nationella uppgifter. I sitt svar förklarade kommissionen att medlemsstaternas särskilda behov beaktades i fördelningsmetoden. Fonden skulle dessutom förvaltas på ett sådant sätt att medlemsstaterna kan vidta egna åtgärder för att komplettera klimatåtgärderna på EU-nivå. Medlemsstaterna är bäst lämpade att utforma och välja de åtgärder och investeringar som är lämpligast utifrån de nationella förhållandena.

Tjeckiens *Senát* ansåg att förslaget till omarbetning av **energiskattedirektivet**⁵¹ inkräktade på medlemsstaternas behörighet i skattefrågor på ett antal olika sätt: i) medlemsstaterna får inte fastställa olika skattesatser för energiprodukter i samma kategori, ii) mekanismen för automatisk indexering av skattenivåerna inkräktade på medlemsstaternas skattebehörighet eftersom den hindrar en rationell skattepolitik, särskilt när det råder hög inflation, iii) minimiskattenivåerna är en central faktor och bör därför endast justeras genom en rättsakt, inte genom en delegerad akt från kommissionen och iv) definitionen av ekonomiskt utsatta hushåll som kan utnyttja skattesänkningarna var inte tillräckligt flexibel och begränsade avsevärt medlemsstaternas alternativ för att hantera direktivets sociala konsekvenser.

Kommissionen svarade att medlemsstaternas flexibilitet för att anta nationell lagstiftning som passade deras förhållanden och behov hade bevarats i förslaget. Enligt den föreslagna skattestrukturen skulle energiprodukter och elektricitet delas in i kategorier och rangordnas efter deras miljöprestanda. Grupper av produkter med liknande egenskaper (t.ex. fossila bränslen) skulle beskattas lika. Medlemsstaterna skulle dock ha frihet att fastställa sina skattesatser över miniminivåerna om de anser att det är lämpligt, förutsatt att de respekterar denna rangordning. Den föreslagna indexeringsmekanismen bygger på ett harmoniserat index från Eurostat. Detta innebär att minimiskattenivåerna och deras realvärde bibehålls över tid. Möjligheten till skattebefrielse för ekonomiskt utsatta hushåll skulle dessutom kopplas till ett harmoniserat kriterium, men tillämpningen av kriteriet skulle bero på situationen i varje medlemsstat.

I sitt motiverade yttrande om översynen av **direktivet om EU:s utsläppshandelssystem**⁵² påpekade Tjeckiens *Senát* att den konsekvensbedömning och analys som åtföljde lagstiftningsförslagen inte innehöll landsspecifika analyser av effekterna. Tjeckiens *Senát* hävdade att kommissionen inte hade tagit tillräckligt stor hänsyn till de negativa sociala och ekonomiska effekterna av införandet av utsläppshandelssystemet inom vägtransportsektorn och byggnadssektorn i medlemsstater med sämre köpkraft, särskilt med tanke på att det saknas mekanismer för att förhindra spekulativ handel.

I sitt förslag förklarade kommissionen att det politiska scenariot, som kombinerar de olika politiska förslagen, bygger på allmänt tillgängliga landsspecifika uppgifter. Anledningen till kommissionens förslag om att införa ett koldioxidpris utöver de politiska åtgärderna på nationell nivå var det under tidigare år hade visat sig att de politiska åtgärderna på EU-nivå och nationell nivå för att minska utsläppen inom vägtransport- och byggnadssektorerna inte var tillräckliga för att nå utsläppsminskningmålet på 55 % till 2030. Om koldioxidprissättningen tillämpas på utsläpp av växthusgaser från byggnader och vägtransport skulle få en ojämn social effekt både inom och mellan medlemsstaterna skulle dessa effekter på de mest ekonomiskt utsatta människorna och hushållen hanteras via den sociala klimatfonden.

---

⁵¹ COM(2021) 563 final.

⁵² COM(2021) 551 final.

Irish Houses of the Oireachtas hävdade att det föreslagna utsläppshandelssystemet sannolikt inte skulle ge en jämförbar intäktsnivå jämfört med den nationella koldioxidskatten, och att förslaget därför skulle påverka Irlands möjligheter att vidta klimatåtgärder för att minska växthusgasutsläppen och uppfylla det nationella målet för klimatneutralitet. Åtgärder i medlemsstaterna skulle vara mer effektiva än åtgärder på EU-nivå. Kommissionen svarade att det nya utsläppshandelssystemet inte skulle förhindra medlemsstaterna att införa en mer långtgående nationell koldioxidprissättning genom beskattning om de ville göra det.

Vad gäller förslaget till förordning om **utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen**⁵³ ansåg Tjeckiens *Senát* att kommissionen inte hade visat att förslagets bindande mål för infrastrukturer som är avsedda för tunga vägtransportfordon var realistiskt genomförbara med en rimlig kostnad för medlemsstaterna, och att kommissionen således inte hade styrkt det verkliga mervärdet med det valda alternativet på EU-nivå. I sitt svar förklarade kommissionen att de bindande målen endast skulle gälla det europeiska stammotorvägsnätet (*TEN-T-nätet*) och att det krävs åtgärder på EU-nivå för att utrusta nätet med lämplig infrastruktur eftersom det är transnationellt och av EU-omfattande betydelse. Enligt förslaget får medlemsstaterna även i fortsättningen själva besluta om vilka åtgärder de vill vidta för att uppnå målen. Medlemsstater som planerar att utnyttja samfinansieringsmöjligheter kommer att kunna använda medel från faciliteten för återhämtning och resiliens.

När det gäller ”energidelen” av 55 %-paketet – dvs. förslagen om **direktivet om förnybar energi**⁵⁴ och **energieffektivitetsdirektivet**⁵⁵ – tog kommissionen emot två yttranden, från Sveriges riksdag om det första förslaget och från Tjeckiens *Senát* om båda förslagen. I yttrandena framfördes kritik mot den detaljerade regleringsnivån (Sveriges riksdag) och åsikter om att situationen i varje medlemsstat inte hade beaktats (Tjeckiens *Senát*). Förslagen skulle innebära att mer kostnadseffektiva och ändamålsenliga lösningar inte kunde användas (Sveriges riksdag, Tjeckiens *Senát*). Dessutom ifrågasattes målen i sig, särskilt inom uppvärmningssektorn, t.ex. fjärrvärme⁵⁶ (Tjeckiens *Senát*). Vad gäller förnybara bränslen påpekade Tjeckiens *Senát* att med tanke på att Tjeckiens geografiska situation och landets begränsade potential för förnybar energi borde kärnenergi anses vara hållbar i EU:s taxonomi, och även gas under en övergångsperiod.

Kommissionen påpekade att EU-åtgärder är motiverade enligt artikel 191 i EUF-fördraget eftersom samordning på EU-nivå bidrar till att öka energitryggheten och klimatfördelarna. Det krävdes en effektiv lagstiftningsram och ett samordnat och harmoniserat tillvägagångssätt på EU-nivå för att uppnå EU:s överordnade mål för energieffektivitet. Medlemsstaterna skulle flexibiliteten när det gäller att välja sin policymix, sina sektorer och individuella åtgärder för att uppnå de energibesparingar som krävs och kan ta hänsyn till sin nationella kontext och sina nationella särdrag. EU:s bindande utsläppsminskningmål på 9 % i fråga om primär och slutlig energianvändning var nödvändigt som en del av lagstiftningspaketet för en minskning på 55 % av utsläppen av växthusgaser.

Vad gäller förslaget till ändring av förordningen om **utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF)**⁵⁷ uttryckte Frankrikes *Sénat* farhågor, men höll med om att ett klimatmål för EU till 2050 hade europeiskt mervärde. Frankrikes *Sénat* ansåg att det faktum att kommissionen skulle få befogenhet att anta

---

⁵³ COM(2021) 559 final.

⁵⁴ COM(2021) 557 final.

⁵⁵ COM(2021) 558 final.

⁵⁶ Fjärrvärme eller fjärrkyla avser distribution av värmeenergi i form av ånga, hetvatten eller kylda vätskor från centrala eller decentraliserade produktionskällor, via ett nät, till flera byggnader eller anläggningar. Se definition i artikel 2.19 i direktiv (EU) 2018/2001.

⁵⁷ COM(2021) 554 final.

genomförandeakter för perioden 2026–2029 med potentiellt obegränsade möjligheter att införa bindande koldioxidnivåer för jordbruksverksamheter för varje medlemsstat inte respekterade subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Frankrikes *Sénat* ansåg dessutom att övervakningsförfarandena för nationella parlament inte klargjordes tillräckligt i förvaltningsarrangemangen för att fastställa medlemsstaternas mål för perioden 2026–2030.

I sitt förslag förklarade kommissionen att den hade föreslagit ett mål för 2030 i linje med en utveckling mot en klimatneutral marksektor 2035 och att den föreslagna fördelningen mellan medlemsstaterna grundade sig på två faktorer: i) varje medlemsstat bibehåller sina senaste upptag och rapporterade utsläpp (t.ex. genomsnittet för perioden 2016–2018) – vilket motsvarar samma utgångspunkt som i förordningen om ansvarsfördelning, ii) den lucka som måste fyllas för att nå EU:s mål 2030 kommer att fördelas i förhållande till arealen förvaltd mark i varje medlemsstat. Kommissionen klargjorde att förslaget inte går utöver vad som är nödvändigt för att nå målen. Vad gäller styrning förklarade kommissionen att liknande principer som i efterlevnadsramen i förordning (EU) 2018/842 om ansvarsfördelning kommer att införas i och med omställningen till årliga nationella mål för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk under perioden 2026–2030. Medlemsstaterna kommer att uppmanas att lämna in nationella planer där de redogör för sitt bidrag till insatserna för att uppnå målet för 2035. Vad beträffar kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter påpekade kommissionen att den bistås av kommittén för klimatförändringar där samtliga medlemsstater är företrädare.

Frankrikes *Sénat* utfärdade motiverade yttranden om samtliga tre förslag i **paketet för en europeisk hälsounion**. Kritik framfördes om vad som ansågs vara ett intrång i de nationella befogenheterna i förslaget till förordning om en **förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten**⁵⁸. Frankrikes *Sénat* ansåg att förslaget om att kommissionen skulle ha rätt att vidta alla nödvändiga åtgärder för att minska faktiska eller potentiella brister på läkemedel eller medicintekniska produkter som betraktas som kritiska för att avhjälpa ett specifikt hot mot folkhälsan stred mot medlemsstaternas behörighet att tillhandahålla hälso- och sjukvårdstjänster enligt artikel 168.7 i EUF-fördraget. Vad gäller förslaget till förordning om **Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar**⁵⁹ kritiserade Frankrikes *Sénat* en påstådd harmonisering på EU-nivå av lagar eller föreskrifter som behövdes för driftskompatibilitet mellan de nationella beredskaps- och insatsplanerna för allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa. Den ansåg att detta stred mot fördragen och ifrågasatte, med hänvisning till konsekvensbedömningen, centrumets kapacitet att genomföra utvärderingar och revisioner. Vad beträffar förslaget till förordning om **allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa**⁶⁰ kritiserade Frankrikes *Sénat* användningen av genomförandeakter, ansåg att det kunde föreligga en behörighetskonflikt och pekade på osäkerhetsfaktorer i samband med EU-arrangemangen för integrerad politisk krishantering.

I sitt svar argumenterade kommissionen mot åsikten att förslaget till förordning om en förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten inkräktade på medlemsstaternas ansvar enligt artikel 168.7 i EUF-fördraget, eftersom hot mot folkhälsan av covid-19-pandemins omfattning påverkar alla medlemsstater, som på egen hand inte kan vidta tillräckliga åtgärder. Genom samordnad övervakning på EU-nivå av eventuella brister kan medlemsstaterna få hjälp att förbereda sig bättre på plötsliga ökningarna av efterfrågan, undvika exportrestriktioner inom den inre marknaden, förebygga överdrivna och oproportionerliga reserver och fördela resurserna mer effektivt på nationell nivå och EU-nivå. Inget av förslagen skulle kräva en harmonisering av nationella beredskapsplaner, lagar eller föreskrifter. Genomförandeåtgärderna avser endast förfaranden,

---

⁵⁸ COM(2020) 725 final.

⁵⁹ COM(2020) 726 final.

⁶⁰ COM(2020) 727 final.

hälsosäkerhetskommittén skulle inte få ytterligare befogenheter och dess yttranden skulle inte bli bindande.

Liksom 2020 gav den nya **migrations- och asylpakten**⁶¹ upphov till yttranden även under 2021, från Slovakiens *Národná rada* om förslaget om asyl- och migrationshantering⁶² och från Italiens *Senato della Repubblica* om de fem lagstiftningsförslag som paketet består av⁶³. Slovakiens *Národná Rada* ansåg att subsidiaritetsprincipen hade kränkts eftersom den rättsliga grunden för fördelningsnyckeln och befogenheterna för Europeiska unionens asylbyrå och Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån inte anges i förslaget. Slovakiens *Národná Rada* ifrågasatte även användningen av delegerade akter och hävdade att medlemsstaterna är behöriga att besluta att ta emot personer på sitt territorium enligt sina asyllagar. Italiens *Senato della Repubblica* ansåg att detta strider mot subsidiaritetsprincipen eftersom det finns en uppenbar asymmetri i förslaget mellan skyldigheter och solidaritet. Förslaget bidrar inte till att lösa de nuvarande problemen, och åtgärder på EU-nivå har därför inget mervärde. Vad gäller proportionaliteten hävdade *Senato* att det fanns en risk för att systemet för screening före inresa i alltför hög grad påverkade det nationella rättsliga systemet och det rättsliga skyddet i inreselandet. Tröskeln för när gränsförfarandet måste aktiveras innebar att nästan alla migranter som ankommer havsvägen omfattas av gränsförfarandet i stället för omplaceringsförfaranden. Mekanismen för återvändandesponsring gav upphov till ökade kostnader och ökad byråkrati för inresemedlemsstaten.

I sina svar förklarade kommissionen att fördelningsnyckeln inte var ett nytt inslag och att Europeiska unionens asylbyrå och Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) endast skulle bidra till att underlätta genomförandeaktens operativa aspekter. Vad beträffar delegerade akter påpekade kommissionen att dessa bestämmelser grundas på Dublin III-förordningen och inte innebar att de nuvarande reglerna ändrades. Kommissionen påpekade också att artikel 78.3 i EUF-fördraget uttryckligen ger rådet möjlighet att agera i en nödsituation som kännetecknas av en plötslig tillströmning av tredjelandsmedborgare. Den sponsrande medlemsstaten uppmanas endast att återta en irreguljär migrant till sitt territorium och fortsätta sina ansträngningar för återvändande om återsändandet från den gynnade medlemsstatens territorium är resultatlöst.

Kommissionen anser att pakten skapar rätt balans mellan ansvar och solidaritet eftersom ett antal undantag säkerställer flexibilitet i gränsförfarandet och när det måste tillämpas. Ansvarskriteriet för det första inreselandet bör övervägas tillsammans med de andra ansvarskriterierna. Syftet med paktens solidaritetsmekanism är också att minska antalet personer som vistas i medlemsstater med ett stort antal anländande och tillhandahålla stöd för kapacitetsuppbyggnad, insatser och åtgärder på området för yttre förbindelser när antalet anländande kan påverka migrationsströmmarna mot en viss medlemsstat. Återvändandesponsring ökar inte kostnaderna för den gynnade medlemsstaten.

När det gäller förslaget till direktiv om **tillräckliga minimilöner i EU**⁶⁴, som antogs den 28 oktober 2020, tog kommissionen emot ett tredje motiverat yttrande från Maltas *Kamra tad-Deputati* efter de två motiverade yttranden som redan inkom 2020⁶⁵.

Maltas *Kamra tad-Deputati* invände mot valet av rättslig grund. När det gällde subsidiaritet ansåg den att förslagets mål kunde uppnås på ett ändamålsenligt sätt genom åtgärder i

---

⁶¹ COM(2020) 609 final, COM(2020) 610 final, COM(2020) 611 final, COM(2020) 612 final, COM(2020) 613 final, COM(2020) 614 final, C(2020) 6467 final, C(2020) 6468 final, C(2020) 6469 final, C(2020) 6470 final och COM(2020) 758 final.

⁶² COM(2020) 610 final.

⁶³ COM(2020) 610 final, COM(2020) 611 final, COM(2020) 612 final, COM(2020) 613 final och COM(2020) 614 final.

⁶⁴ COM(2020) 682 final.

⁶⁵ Se avsnitt 3 i 2020 års rapport för närmare information.

medlemsstaterna med tanke på skillnaderna i lönesättning. Förslaget kunde få negativa följder. Kollektivförhandlingar skulle kunna försvåras och risken för arbetskonflikter skulle kunna öka inom vissa sektorer.

Kommissionen förklarade att de flesta medlemsstater hade problem med otillräckliga nivåer på minimilönerna och/eller av brister i vilka som omfattas av minimilöneskyddet, och att åtgärder på nationell nivå inte hade varit tillräckliga för att motverka problemet. Kommissionen lyfte fram de stora skillnaderna i standarder för tillgång till skäligt minimilöneskydd och påpekade att sådana skillnader bäst hanteras på EU-nivå. Om mindre än 70 % av arbetstagarna omfattas av kollektivförhandlingar ska medlemsstaten tillhandahålla en ram av möjliggörande förutsättningar och upprätta en handlingsplan för att främja kollektivförhandlingar. Medlemsstaterna beslutar dock själva hur de vill utforma ramen och handlingsplanen.

Vad beträffar förslaget om **ändring av mervärdesskattedirektivet** och att kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för att fastställa innebörden av termer som används i vissa bestämmelser, framhöll Sveriges riksdag i ett motiverat yttrande återigen betydelsen av kravet på enhällighet inom skatteområdet. Riksdagen ansåg att det beslutsförfarande som kommissionen föreslagit skulle innebära en överföring av behörighet från nationell nivå till EU-nivå inom ett område som är centralt för den nationella suveräniteten och att förfarandet därför går utöver det som nödvändigt för att uppnå förslaget mål.

Kommissionen svarade att medlemsstaternas icke-harmoniserade tillämpning av begrepp i mervärdesskattedirektivet skapar hinder för en välfungerande inre marknad, vilket kan leda till dubbelbeskattning eller utebliven beskattning. Medlemsstaterna kan inte ta itu med dessa problem på egen hand. Förslaget innebär att kommissionen ska anta genomförandeakter enbart när det gäller ett begränsat antal regler som genomför bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet och för vilka det krävs en enhetlig tillämpning av begreppen i EU:s mervärdesskattelagstiftning. Omröstning med kvalificerad majoritet och kommittéförfaranden tillämpas redan på indirekt beskattning. Kommittéförfaranden är sedan länge den standardmetod som används i EU-lagstiftningen för att underlätta framväxten av en gemensam syn och praxis.

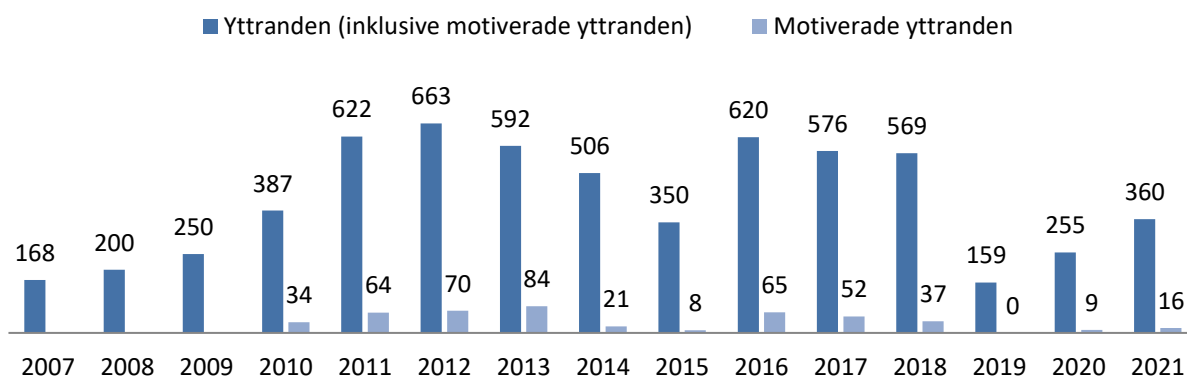
4. SKRIFTLIG POLITISK DIALOG MED DE NATIONELLA PARLAMENTEN

Utöver den subsidiaritetsprövning som förankras i protokoll nr 2 till fördragen omfattar kommissionens förbindelser med de nationella parlamenten ett antal andra verksamheter, särskilt den skriftliga dialog som infördes 2006. Detta omfattar skriftväxling om initiativ från kommissionen som de nationella parlamenten vill bidra till eller lämna synpunkter på samt muntlig politisk dialog, som beskrivs närmare i avsnitt 5.

Allmänna anmärkningar

Under 2021 översände de nationella parlamenten 360 yttranden till kommissionen. Detta utgör en betydlig ökning jämfört med de två föregående åren (255 under 2020 och 159 under 2019), men antalet yttranden var ändå mindre jämfört med åren i mitten av kommissionens tidigare mandat (569 år 2018, 576 år 2017 och 620 år 2016).

Jämförelse mellan yttranden och motiverade yttranden

Typer av yttranden från de nationella parlamenten

Av dessa 360 yttranden avsåg 199 (55,3 %), inklusive de 16 motiverade yttrandena (4,4 %), de av kommissionens lagstiftningsförslag som omfattas av subsidiaritetsprövning⁶⁶. Antalet och procentandelen yttranden är således mycket större jämfört med de två föregående åren, vilket sannolikt är följden av ökningen av antalet lagstiftningsförslag som läggs fram av kommissionen.

De återstående 161 yttrandena (44,7 %) rörde främst initiativ som inte avser lagstiftning, som meddelanden, eller yttranden på eget initiativ, som inte direkt avsåg ett kommissionsinitiativ. Antalet yttranden är stabilt (156 under 2020), vilket visar att en del nationella parlament fortsatte att lämna värdefulla framåtblickande politiska bidrag.

⁶⁶ Information om systemet för subsidiaritetsprövning och den politiska dialogen finns här: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/adopting-eu-law/reasons-national-parliaments_sv. Lagstiftningsförslag som rör politikområden där EU har exklusiv behörighet omfattas inte av de nationella parlamentens subsidiaritetsprövning.

Kommissionen informerar alltid sina berörda avdelningar och kommissionsledamöter om frågor som nationella parlament eller kammare tar upp. När det gäller frågor som berör lagstiftningsförslag informeras kommissionens företrädare i förhandlingen med medlagstiftarna.

Medverkan och räckvidd

Liksom under tidigare år varierade antalet yttranden som överlämnades till kommissionen kraftigt från ett nationellt parlament till ett annat. De tio kammare som var mest aktiva avgav 285 yttranden. Det utgör 79 % av det totala antalet och ligger i linje med genomsnittet för de senaste åren⁶⁷. Antalet nationella parlament eller kammare som inte utfärdade några yttranden minskade⁶⁸ till 8 kammare⁶⁹ (av totalt 39). Detta innebär att fem medlemsstater⁷⁰ – som utgör mindre än en femtedel av det totala antalet – inte deltog i den skriftliga politiska dialogen under 2021. Detta visar i sin tur på ett ökat intresse från de nationella parlamenten att delta i subsidiaritetsprövningar och i den politiska dialogen.

De tolv nationella parlament eller kammare⁷¹ som översände det högsta antalet yttranden under 2021 var Spaniens *Cortes Generales* (57 yttranden), Portugals *Assembleia da República* (54 yttranden), Tjeckiens *Senát* (47 yttranden), Rumäniens *Camera Deputaţilor* (27 yttranden), Tysklands *Bundesrat* (24 yttranden), Rumäniens *Senat* (18 yttranden), Frankrikes *Sénat* (17 yttranden), Nederländernas *Eerste Kamer* (17 yttranden), Tjeckiens *Poslanecká sněmovna* (12 yttranden), Italiens *Camera dei Deputati* (12 yttranden), Polens *Senat* (12 yttranden) och Sveriges riksdag (12 yttranden). De hör också till de kammare som har varit mest aktiva under tidigare år. I bilaga 2 anges antalet yttranden som varje kammare översände.

De nationella parlamenten och kamrarna utformade också sina yttranden på olika sätt. En del inriktade sig endast på att pröva huruvida kommissionens förslag uppfyllde subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, medan andra lämnade mer detaljerade synpunkter på förslagens innehåll eller översände yttranden på eget initiativ. I den senare gruppen var Tjeckiens *Senát*, Rumäniens *Camera Deputaţilor* och *Senat*, Tysklands *Bundesrat* och Frankrikes *Sénat* särskilt aktiva.

---

⁶⁷ 2020: 85 % 2019: 73 % 2018: 83 % 2017: 74 % 2016: 73 %.

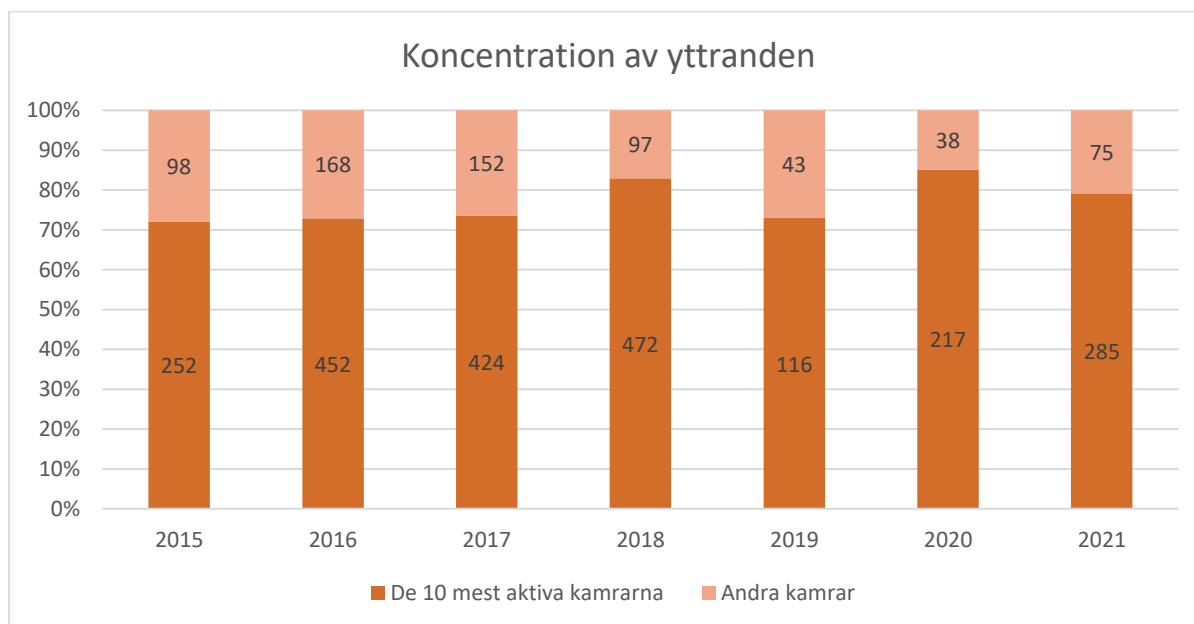
⁶⁸ 12 år 2020, 17 år 2019, 10 år 2018.

⁶⁹ Från Belgiens *Chambre des Représentants de Belgique*/Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers, Tysklands *Bundestag*, Cyperns *Vouli ton Antiprosopon*, Estlands *Riigikogu*, Lettlands *Saeima*, Luxemburgs *Chambre des Députés* samt Sloveniens *Državni svet* och *Državni zbor*.

⁷⁰ Cyperns, Estlands, Lettlands, Luxemburgs och Sloveniens nationella parlament.

⁷¹ Fyra medlemsstater hamnade på en delad niondeplats.

Huvudfrågorna i den politiska dialogen

De **paket** som ådrog sig den största uppmärksamheten 2021 var 55 %-paketet (49 yttranden), den nya migrations- och asylpakten (17 yttranden), digitala tjänster (17 yttranden) och den europeiska hälsounionen (11 yttranden). När det gäller individuella **initiativ** översände de nationella parlamenten flest yttranden om rättsakten om digitala tjänster (10 yttranden), förslaget om tillräckliga minimilöner (9 yttranden), de två förslagen om EU:s digitala covidintyg (8 yttranden vardera), förslaget om asyl- och migrationsfonden (7 yttranden), rättsakten om digitala marknader (7 yttranden), förslaget om en social klimatfond (6 yttranden), det ändrade förslaget om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen (6 yttranden) och förslaget om lika lön för lika arbete (6 yttranden). I sex yttranden om kommissionens arbetsprogram för 2021 informerades nationella parlament även kommissionen om sina egna årliga prioriteringar för 2021.

Av de 49 yttrandena om **55 %-paketet** var 9 motiverade yttranden (som beskrivs i detalj i föregående avsnitt) och 14 yttranden som endast bekräftade att förslaget uppfyllde subsidiaritetsprincipen. De initiativ i paketet som kommenterades mest var förslaget om ändring av förordningen om utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF)⁷², förslaget om en översyn av energieffektivitetsdirektivet⁷³, förslaget till direktiv om förnybar energi⁷⁴, förslaget om en översyn av energiskattedirektivet⁷⁵, förslaget till förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna⁷⁶, förslaget till förordning om inrättande av en social klimatfond⁷⁷ och meddelandet den nya EU-skogsstrategin⁷⁸.

Kommissionen mottog tre yttranden⁷⁹ om förslaget om ändring av förordningen om **utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF)** inom ramen för den politiska dialogen. I ett av dessa yttranden uttryckte man

⁷² COM(2021) 554 final.

⁷³ COM(2021) 558 final.

⁷⁴ COM(2021) 557 final.

⁷⁵ COM(2021) 563 final.

⁷⁶ COM(2021) 564 final.

⁷⁷ COM(2021) 568 final.

⁷⁸ COM(2021) 572 final.

⁷⁹ Från Polens *Senat*, Tjeckiens *Senát* och Spaniens *Cortes Generales*.

farhågor kring möjligheterna att uppnå klimatneutralitet senast 2035, påpekade att det saknades incitament för att öka upptagen (vilket är nödvändigt för att uppnå klimatneutralitet), ansåg att exakt och harmoniserad rapportering och ett system för påföljder är viktiga faktorer för att uppnå målen i förslaget till förordning och att åtgärderna för att uppnå klimatneutralitet borde inbegripas redan i de strategiska planerna för den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023–2027. I ett annat yttrande uppmanades kommissionen att utarbeta en konsekvensanalys med en beskrivning av de föreslagna åtgärdernas genomförbarhet och en kvantifiering av de planerade ändringarnas effekter, särskilt kostnader och fördelar för Tjeckien.

I sina svar förklarade kommissionen hur den planerar att uppnå klimatneutralitet och vilka konsekvensbedömningar den hade gjort innan den lade fram förslagen i 55 %-paketet. Vad gällde målen för 2030 och 2035 påpekade kommissionen att det var viktigt att den fick in långtgående strategiska planer från medlemsstaterna om den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023–2027. Kommissionen välkomnade också stödet för exakt och harmoniserad övervakning och rapportering och systemet för påföljder, som är centrala aspekter för att uppnå den föreslagna förordningens mål.

Kommissionen mottog sex yttranden om beskattningsdelen av 55 %-paketet, tre⁸⁰ om förslaget om inrättande av en **mekanism för koldioxidjustering vid gränserna**⁸¹ och tre⁸², inklusive ett motiverat yttrande⁸³, om förslaget till **omarbetning av energiskattedirektivet**⁸⁴. Vad gällde mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna hade parlamenten frågor om huruvida den var förenlig med Världshandelsorganisationens regler, hur mekanismen kommer att påverka EU:s konkurrenskraft och om möjligheten att tillfälligt bibehålla gratis utsläppsrätter. Kommissionen svarade att förslaget har utformats i enlighet med Världshandelsorganisationens regler, att konsekvensbedömningen visade att förslaget skulle ha en låg inverkan på konkurrenskraften och att om gratis utsläppsrätter bibehålls skulle detta kunna dämpa incitamenten att investera i miljövänligare produktion. Vad gäller omarbetningen av energiskattedirektivet uttrycktes farhågor om att direktivet inkräktar på medlemsstaternas befogenheter på beskattningsområdet i det motiverande yttrandet, medan de två andra yttrandena var positiva, dock med ett påpekande om risken för dubbelbeskattning. I fråga om dubbelbeskattning svarade kommissionen att energiskattedirektivet och utsläppshandelssystemet inte överlappade varandra, eftersom energiskattedirektivet handlar om skatt på energiförbrukning medan utsläppshandelssystemet rör utsläpp.

Vad gäller förslagen om **direktivet om förnybar energi**⁸⁵ och **energieffektivitetsdirektivet**⁸⁶ inkom generellt positiva yttranden från tre kammare⁸⁷ utöver de motiverade yttrandena som kommenteras i föregående avsnitt. Liksom i de motiverade yttrandena framfördes viss kritik mot målen med tanke på tidsfristerna i förslagen, särskilt när det gällde uppvärmningssektorn. Vad beträffar förnybar energi ansåg en kammare att kärnenergi borde anses vara hållbar i EU:s taxonomi och även gas under en övergångsperiod. Vad gäller målen och deras följder betonade kommissionen att den hade tagit hänsyn till medlemsstaternas olika utgångspunkter när den utarbetade förslaget, i synnerhet i förslagen om mål och riktmärken för förnybar energi överlag och inom enskilda sektorer. Kommissionen påpekade att kostnaden för produktion av förnybar energi hade minskat kraftigt under det senaste årtiondet tack vare tekniska framsteg, och att det föreslagna 40 %-målet för andelen förnybar energi i EU senast 2030 var ekonomiskt

---

⁸⁰ Tjeckiens *Senat*, Spaniens *Cortes Generales* och Polens *Senat*.

⁸¹ COM(2021) 564 final.

⁸² Från Tjeckiens *Senat*, Tysklands *Bundesrat* och Spaniens *Cortes Generales*.

⁸³ Från Tjeckiens *Senat*, yttrandet kommenteras i föregående avsnitt.

⁸⁴ COM(2021) 563 final.

⁸⁵ COM(2021) 557 final.

⁸⁶ COM(2021) 558 final.

⁸⁷ Från Polens *Senat*, Tysklands *Bundesrat* och Spaniens *Cortes Generales*.

genomförbart. Vad beträffar kärnenergi och naturgas påpekade kommissionen att den kompletterande delegerade (klimat)akten inom ramen för EU-taxonomin omfattar vissa kärnenergi- och gasverksamheter i kategorin omställningsverksamheter i artikel 10.2 i taxonomiförordningen enligt stränga kriterier.

De nationella parlamenten stödde inrättandet av den **sociala klimatfonden**⁸⁸ och välkomnade att 25 % av intäkterna från utsläppshandelssystemet för vägtransport och byggnader hade öronmärkts för att hjälpa energifattiga hushåll med energiomställningen. En kammare hade dock farhågor kring den EU-omfattande definitionen av energifattigdom för att identifiera personer och enheter som är behov av stöd från fonden. Kammaren ansåg att medlemsstaternas olika särdrag borde beaktas bättre i definitionen. En annan kammare gav uttryck för farhågor om de befintliga instrumenten i EU:s budget som är utformade för att uppnå samma mål.

Vad gällde den EU-omfattande definitionen av energifattigdom framhöll kommissionen att definitionen ger medlemsstaterna flexibilitet att identifiera utsatta hushåll, mikroföretag och transportanvändare utifrån situationen i varje medlemsstat. I förordningen om den sociala klimatfonden framhålls att medlemsstaterna, i samråd med regionala myndigheter, är bäst lämpade att utforma och genomföra sociala klimatplaner som är anpassade till och inriktade på deras lokala, regionala och nationella förhållanden. Vad beträffar farhågorna kring befintliga instrument klargjorde kommissionen att målen för andra EU-fonder som stöder medlemsstaternas insatser för en rättvis klimatomställning skiljer sig från målen för den sociala klimatfonden. De har inte samma tidsplan och är inte inriktade på särskilda målgrupper som den sociala klimatfonden är. En stor skillnad jämfört med många andra fonder är att den föreslagna sociala klimatfonden har en stark inriktning på medlemsstaternas behov av att genomföra reformer för att motivera att de använder fonden.

Förslaget om en **ny EU-skogsstrategi för 2030**⁸⁹, som också ingår i 55 %-paketet, gav upphov till tre yttranden⁹⁰. De nationella parlamenten bekräftade skogarnas betydelse i kampen mot klimatförändringarna, men var oroliga över ökad centralisering och fler överstatliga inslag i strategin, eftersom fördraget inte omfattar en gemensam skogspolitik. De nationella parlamenten kritiserade även konsekvensbedömningen eftersom den inte omfattade en bedömning av de planerade åtgärdernas konsekvenser för medlemsstaterna. De undrade hur strategin var kopplad till den gemensamma jordbrukspolitiken och om de föreslagna åtgärderna, särskilt produktomfattningen, var tillräckliga för att bekämpa global avskogning och olaglig avverkning.

Kommissionen svarade att skogar och skogsbruk omfattas av EU:s delade befogenheter och att EU hade utövat dessa befogenheter i flera fall, till exempel i habitatdirektivet och timmerförordningen, alltid med full respekt för subsidiaritetsprincipen. Kommissionen påtalade den allmänna konsekvensbedömningen om en förstärkning av EU:s mål för en minskning av nettoutsläppen 2030 och lagstiftningsförslagen i 55 %-paketet, där de landsspecifika effekterna analyserades utifrån ett EU-referensscenario som medlemsstaterna hade rådfrågats om. Kommissionen tillade att ökad hållbarhet och hänsyn till lokala förhållanden och behov är gemensamma prioriteringar både för den nya skogsstrategin och för den nya gemensamma jordbrukspolitiken. Vad gäller medlemsstaternas behörighet att införa kontrollåtgärder mot olaglig avverkning kommer kommissionen att stödja de nationella myndigheterna och främja en allmän användning av geospatiala upplysningar. Framtida lagstiftning kommer att omfatta en progressiv produktomfattning, vilket gör det möjligt att fokusera på de produkter och råvaror där effekterna av avskogning och skogsförstörelse är störst.

---

⁸⁸ COM(2021) 568 final.

⁸⁹ COM(2021) 572 final.

⁹⁰ Sveriges riksdag, Tjeckiens *Senát* och Nederländernas *Eerste Kamer*.

Under 2021 inkom fler yttranden⁹¹ till kommissionen om den **nya migrations- och asylpakten** som antogs den 23 september 2020. Åsikterna varierade i de olika yttrandena, främst rörande solidaritetsmekanismen. En del kammare avgav positiva yttranden, varav en efterfrågade ytterligare information om det rättsliga skyddet för flyktingar och de tidsramar som anges i förslaget. I ett annat yttrande ifrågasattes mekanismens ändamålsenlighet och kammaren efterfrågade obligatorisk omplacering i stället för återvändandesponsring. Andra kammare var oroliga över att eventuella obligatoriska omplaceringar baserat på kvoter kunde leda till nationella obalanser om den objektiva situationen i de respektive medlemsstaterna inte beaktades. Några kammare var oroliga över att gränsförfarandet skulle innebära en ytterligare börda för medlemsstaterna och en del varnade för att förslaget skulle kräva ytterligare investeringar i infrastrukturer och personal för att kunna genomföras. Mer allmänt efterfrågade kamrarna även ett tillvägagångssätt där hänsyn tas till flyktingars rättigheter i alla procedursteg, inbegripet dataskydd och möjligheter till överklagande.

I sina svar betonade kommissionen att det är viktigt att återvändandesponsring organiseras på ett ändamålsenligt sätt. Syftet med detta är att genom väl samordnade gemensamma insatser från alla berörda aktörer, t.ex. Frontex, säkerställa att återsändanden genomförs så snabbt som möjligt och att den gynnade medlemsstaten erbjuder verkligt stöd. Medlemsstaterna kan alltid kunna välja mellan minst två typer av solidaritetsåtgärder så att omplacering varken är automatisk eller obligatorisk. Medlemsstaterna kommer att kunna använda de medel som anslagits inom ramen för deras nationella program inom ramen för både den befintliga asyl-, migrations- och integrationsfonden och den nya asyl- och migrationsfonden för att stödja nödvändiga investeringar för att underbygga gränsförfarandet. Vad beträffar rättsligt skydd och grundläggande rättigheter framhöll kommissionen att alla skyddsåtgärder kommer att garanteras i alla skeden av screeningen, vilket säkerställs av kravet att medlemsstaterna ska inrätta en oberoende övervakningsmekanism.

Kommissionen tog emot 17 yttranden⁹² från 10 kammare⁹³ om **paketet för digitala tjänster** (rättsakten om digitala tjänster⁹⁴ och rättsakten om digitala marknader)⁹⁵. De nationella parlamentens synpunkter handlade främst om konsumentskydd och beteckning som grindvakt i stora plattformar. Flera kammare efterfrågade klargöranden om samordningen mellan de föreslagna akterna och sektorsregler och annan befintlig lagstiftning. En kammare påpekade att det är viktigt att skydda medlemsstaternas rättigheter att bevara mediepluralism. Flera kammare uttryckte farhågor om definitionen av olagligt innehåll och avlägsnande av sådant innehåll, och efterlyste antingen ytterligare lagstiftningsförslag om lagligt men skadligt innehåll eller om att beslut i sådana frågor skulle fattas av oberoende domstolar. Flera kammare ville även att förslaget till paket skulle omfatta åtgärder för att hantera spridningen av desinformation.

I sina förslag förklarade kommissionen att det nya paketet har utformats noggrant för att passa in i den befintliga rättsliga ramen. Kommissionen betonade att medlemsstaternas myndigheter kommer att delta i genomförandet och kunna begära att kommissionen inleder undersökningar om beteckning som grindvakt. Mekanismen för beteckning grundar sig på kvantitativa och kvalitativa kriterier och det finns möjligheter att reagera på snabba förändringar inom den digitala sektorn genom att justera tröskelvärdena. Vad gäller mediefrihet framhöll kommissionen att förslagen inte hämmar mediepluralism på något sätt, utan tvärtom kommer att bidra till att

---

⁹¹ Från Tysklands *Bundesrat*, Greklands *Vouli ton Ellinon*, Maltas *Kamra tad-Deputati* och Portugals *Assembleia da República*.

⁹² Den 5 januari 2022 inkom ännu ett yttrande om COM(2020) 842 final från Frankrikes *Assemblée nationale*.

⁹³ Från Frankrikes *Sénat*, Italiens *Camera dei Deputati*, Nederländernas *Eerste Kamer*, Danmarks *Folketing*, Polens *Senat*, Portugals *Assembleia da República*, Tysklands *Bundesrat*, Tjeckiens *Senát*, Tjeckiens *Poslanecká sněmovna* och Spaniens *Cortes Generales*.

⁹⁴ COM(2020) 825 final.

⁹⁵ COM(2020) 842 final.

stärka mediernas roll i Europas samhällen. Rättsakten om digitala tjänster utgör ett regelverk för att hantera olagligt innehåll, med en lämplig avvägning mellan införandet av tydliga skyldigheter för digitala förmedlingstjänster och skyddet av yttrandefrihet och informationsfrihet. Det är domstolarna som avgör huruvida innehåll är olagligt och de ska även skydda alla berörda parter rättigheter och berättigade intressen. Vad gäller skadligt innehåll, inbegripet desinformation, kommer mycket stora onlineplattformar att vara skyldiga att bedöma och begränsa de systemriskerna som deras system kan ge upphov till.

Förslagen om EU:s digitala covidintyg⁹⁶ gav upphov till yttranden från sju kammare⁹⁷, samtliga positiva. En kammare uttryckte dock farhågor kring behandlingen av personuppgifter och covidintygets giltighetstid. Italiens *Senato* påpekade att medlemsstaterna har rätt att tillåta inresa till sina territorier enligt nationell lagstiftning, även för personer som inte kan visa upp EU:s digitala covidintyg. I sina svar framhöll kommissionen att förordningen följer principen om dataminimering i dataskyddsförordningen. En EU-databas om vaccinering, testning eller tillfrisknande från covid-19 kommer inte att inrättas, men decentraliserad verifiering av digitalt signerade kompatibla intyg kommer att vara möjlig. Huvudförordningen är dessutom tillräckligt flexibel för att kunna anpassas till nya vetenskapliga belägg och riktlinjer. Förordningen kommer inte att påverka medlemsstaternas behörighet att besluta om de lämpligaste åtgärderna för att skydda folkhälsan. Eventuella inskränkningar i den fria rörligheten får dock inte gå utöver vad som är absolut nödvändigt för att skydda folkhälsan.

Förutom de motiverade yttranden som anges ovan gav **förslaget om tillräckliga minimilöner i EU**⁹⁸ upphov till sju andra yttranden. Några yttranden var kritiska, andra var allmänt positiva till förslaget mål att förbättra nivån på minimilönerna och utöka arbetstagarnas tillgång till minimilöneskydd och innehöll ytterligare förslag⁹⁹. Ett parlament ansåg att den valda rättsliga grunden gav EU en kompletterande och stödjande befogenhet som inte kan tillämpas på löner. Det ansåg att en rekommendation från rådet skulle ha varit ett lämpligare rättsligt instrument än ett direktiv. Två parlament motsatte sig att olika villkor föreslås för medlemsstater med lagstadgade minimilöner och medlemsstater som tillämpar kollektivförhandlingssystem, och ansåg att detta strider mot proportionalitetsprincipen. Några kammare framhöll behovet av specifika åtgärder som anpassas till varje medlemsstat för att hantera löner och social dumpning. En kammare efterfrågade en ändamålsenlig tillämpning av lagstadgade minimilöner genom åtgärder för att stärka tillsynen och systemet med kontroller och fältinspektioner. Ett annat parlament ansåg att det var nödvändigt att titta närmare på skyddet av sjöfolk som arbetar på fartyg som seglar under EU:s flagga men är fast bosatta i tredjeländer.

I sina svar försäkrade kommissionen parlamenten om att förslaget till direktiv inte innebär att särdragen hos nationella system och traditioner ifrågasätts. Nationella befogenheter och arbetsmarknadens parter självständighet beaktas fullständigt i linje med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna och inom gränserna för EU:s behörighet på löneområdet. Kommissionen betonade att alla medlemsstater, dvs. såväl medlemsstater med lagstadgad minimilön som medlemsstater som tillämpar kollektivförhandlingssystem, måste försäkra sig om att det verkligen finns behov av politiska och lagstiftningsmässiga ändringar. Medlemsstaterna är dock fria att besluta om hur de ska uppfylla de minimikrav som fastställs i förslaget. Vad beträffar skärpta kontroller konstaterade kommissionen att medlemsstaterna har ansvaret för

---

⁹⁶ COM(2021) 130 final och COM(2021) 140 final.

⁹⁷ Från Tjeckiens *Senát*, Tjeckiens *Poslanecká sněmovna*, Portugals *Assembleia da República*, Frankrikes *Sénat*, Italiens *Senato della Repubblica* (2 yttranden), Rumäniens *Senat* och Spaniens *Cortes Generales*.

⁹⁸ COM(2020) 682 final.

⁹⁹ Från Bulgariens *Narodno Sabranie*, Portugals *Assembleia da República*, Italiens *Senato della Repubblica*, Ungerns *Országgyűlés*, Italiens *Camera dei Deputati*, Österrikes *Nationalrat* och Greklands *Vouli ton Ellinon*.

lagstadgade minimilöner. Detsamma gäller utformningen av konkreta åtgärder i samband med kollektivförhandlingar.

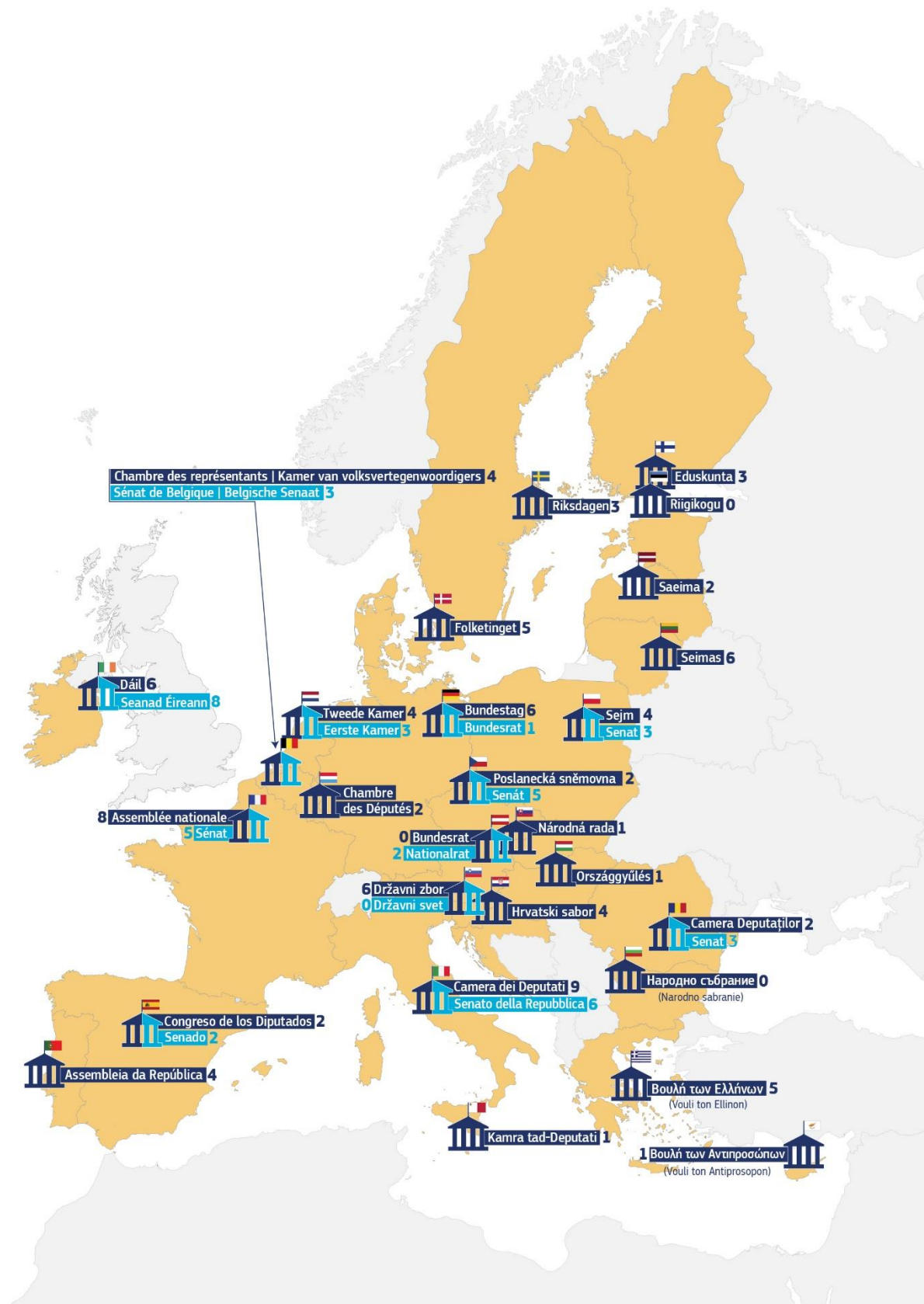
I bilaga 3 ges en översikt över de enskilda kommissionsinitiativ som gav upphov till minst fem yttranden.

5. KONTAKTER, BESÖK, MÖTEN, KONFERENSER OCH ANNAN VERKSAMHET

Kommissionens besök hos och möten med de nationella parlamenten

Den muntliga politiska dialogen mellan kommissionen och de nationella parlamenten har olika former. Kommissionsledamöter besöker nationella parlament och delegationer från nationella parlament besöker kommissionen. Kommissionen deltar även i interparlamentariska möten och konferenser (bland annat Konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor vid Europeiska unionens parlament (Cosac)) och håller presentationer för de ständiga representanterna för de nationella parlamenten i Bryssel. Dessutom pågår löpande dialoger om kommissionens arbetsprogram och dialoger inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Antal besök av kommissionsledamöter hos och deras möten med de nationella parlamenten under 2021 (totalt antal för samtliga medlemsstater: 130)

Under 2021 genomförde kommissionsledamöterna 130 besök hos de nationella parlamenten eller möten med de nationella parlamentens delegationer. Kommissionen nådde ut till nästan alla nationella parlament och kamrar, vilket utgör en betydlig ökning jämfört med de två föregående åren (101 under 2020 och 55 under 2019). Formatet för besöken och mötena (72 fysiska och 58 på distans via videokonferens) avspeglade covid-19-pandemins utveckling. De flesta virtuella möten hölls under första halvåret och de flesta fysiska möten genomfördes under det andra halvåret. Rapporten om rättsstatsprincipen var det vanligaste samtalsämnet under dessa evenemang. Andra återkommande frågor var den europeiska pelaren för sociala rättigheter, konferensen om Europas framtid och kommissionens arbetsprogram för 2022.

Under 2021 höll tjänstemän från kommissionen 36 presentationer (samtliga via videokonferens) för företrädare för de nationella parlamenten i Bryssel. Presentationerna omfattade olika ämnen, t.ex. programmet EU för hälsa, EU:s vaccinstrategi, förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket, handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter, Europeiska myndigheten för beredskap och insatser vid hälsokriser (Hera), 55 %-paketet, konferensen om Europas framtid, bättre lagstiftning och den årliga strategiska framsynsrapporten om Arktis. Att presentationerna skedde via videokonferens gjorde det möjligt att även inkludera tjänstemän vid de nationella parlamenten i huvudstäderna och därigenom öka deltagarantalet och förbättra kommissionens möjligheter att nå ut till de nationella parlamenten. Dessutom kunde många fler presentationer anordnas än tidigare år (jämfört med 23 under 2020 – då presentationerna var både fysiska och skedde genom videokonferens – och 13 under 2019 – då samtliga presentationer var fysiska).

Interparlamentariska möten och konferenser

Det interparlamentariska samarbetet¹⁰⁰ byggde vidare på erfarenheten från föregående år och fortsatte i form av videokonferenser, vanligen med deltagande av kommissionsledamöter, bland annat

- Konferensen mellan de parlamentariska organen för EU-frågor vid Europeiska unionens parlament (Cosac)¹⁰¹,
- Europeiska parlamentsveckan¹⁰²,
- den gemensamma parlamentariska granskningsgruppen vid Europol¹⁰³,
- flera interparlamentariska konferenser¹⁰⁴ och interparlamentariska utskottssammanträden¹⁰⁵.

---

¹⁰⁰ Mer information om dessa möten finns i Europaparlamentets rapport om förbindelserna mellan Europaparlamentet och EU:s nationella parlament: <http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/annual-reports.html>.

¹⁰¹ Cosac – där kommissionen har observatörsstatus – är det enda interparlamentariska forum som anges i fördragen och återfinns i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen. En sammanfattning av mötena 2021 ges nedan. Ytterligare information finns här: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conferences/cosac>.

¹⁰² Europeiska parlamentsveckan sammanför parlamentariker från EU-medlemsstaterna och kandidat- och observatörsländer för att diskutera ekonomiska, budgetmässiga, miljömässiga och sociala frågor. Den hölls från Europaparlamentet den 22 februari i form av ett plenarsammanträde som kommissionens ordförande Ursula von der Leyen deltog i och fyra parallella interparlamentariska utskottssammanträden med kommissionens verkställande vice ordförande Frans Timmermans och kommissionsledamöterna Paolo Gentiloni, Johannes Hahn och Nicolas Schmit.

¹⁰³ Den höll sitt åttonde och nionde möte från Lissabon den 1–2 februari och från Europaparlamentet den 25–26 oktober. Kommissionsledamot Ylva Johansson deltog i båda mötena.

¹⁰⁴ Den interparlamentariska konferensen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna hölls den 4 mars med deltagande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik Josep Borrell och kommissionsledamot Jutta Urpilainen, och den 9 september, med Josep Borrell och kommissionsledamot

Vid Cosacs 65:e plenarsammanträde, som hölls via videokonferens från Lissabon den 31 maj–1 juni, var kommissionen starkt representerad av vice ordförande Dubravka Šuica och Margaritis Schinas och kommissionsledamöterna Nicolas Schmit och Paolo Gentiloni. Vid sammanträdet diskuterades bland annat granskningen av det portugisiska ordförandeskapet, den sociala modellen i den tredubbla ekonomiska, digitala och klimatmässiga omställningen, de nationella parlamentens roll i genomförandet av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna och läget för konferensen om Europas framtid. Vice ordförande Dubravka Šuica deltog även i Cosacs 66:e plenarsammanträde som hölls via videokonferens från Ljubljana den 29–30 november, och kommissionsledamot Olivér Várhelyi deltog med ett videomeddelande. Vid det plenarsammanträdet diskuterades bland annat granskningen av det slovenska ordförandeskapet, ett europeiskt perspektiv för västra Balkan, ungdomars framtida roll i EU:s beslutsprocesser och generellt samt konferensen om Europas framtid.

Cosac-ordförandenas två ordinarie sammanträden hölls också via videokonferens från Lissabon och Ljubljana den 11 januari respektive den 19 juli. Sammanträdet i januari, i vilket kommissionsledamot Elisa Ferreira deltog, handlade främst om det portugisiska ordförandeskapets prioriteringar och om återhämtning och resiliens. Sammanträdet i september, där kommissionsledamot Thierry Breton deltog, handlade främst om det slovenska ordförandeskapets prioriteringar och om cybersäkerhet.

Tack vare videokonferensformatet kunde Cosac utöver de ordinarie sammanträdena även anordna flera informella tematiska diskussioner¹⁰⁶ i samarbete med kommissionen, vilket underlättade en närmare politisk dialog mellan de nationella parlamenten och kommissionen.

Janez Lenarčič, den interparlamentariska konferensen om covid-19: hälso- och samhällseffekter, som hölls från Lissabon den 13 april med deltagande av kommissionsledamöterna Stella Kyriakides och Nicolas Schmit, den interparlamentariska konferensen på hög nivå om migration och asyl i Europa, som hölls den 14 juni och den 10 december (kommissionens vice ordförande Margaritis Schinas deltog i båda mötena), den interparlamentariska konferensen om landsbygdsutveckling, jordbruk och territoriell sammanhållning, som hölls från Lissabon den 16 juni med deltagande av kommissionsledamot Janusz Wojciechowski, den interparlamentariska konferensen om stabilitet, ekonomisk samordning och styrning i Europeiska unionen, som hölls från Ljubljana den 28 september med deltagande av kommissionsledamöterna Johannes Hahn och Paolo Gentiloni.

¹⁰⁵ Den interparlamentariska konferensen i anslutning till Internationella kvinnodagen 2021 med deltagande av kommissionens ordförande Ursula von der Leyen (den 4 mars), den interparlamentariska konferensen om ”reform av EU:s vallagstiftning och parlamentens undersökningsrätt” med deltagande av kommissionens vice ordförande Věra Jourová (den 22 juni), den interparlamentariska konferensen om att ”vända utvecklingen när det gäller cancer: de nationella parlamentens synpunkter på Europas plan mot cancer” med deltagande av kommissionsledamot Stella Kyriakides (den 27 september), den interparlamentariska konferensen om artificiell intelligens och det ”digitala decenniet” med deltagande av kommissionens verkställande vice ordförande Margrethe Vestager (den 8 november), den interparlamentariska konferensen om de nationella parlamentens förväntningar inför konferensen om Europas framtid, med deltagande av kommissionens vice ordförande Dubravka Šuica (den 9 november) den interparlamentariska konferensen om utländsk inblandning i alla demokratiska processer i Europeiska unionen, inbegripet desinformation (den 9 november), den interparlamentariska konferensen om utformning av strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken i varje medlemsstat, med deltagande av kommissionsledamot Janusz Wojciechowski (den 18 november), den interparlamentariska konferensen om avskaffande av alla former av våld mot kvinnor, den interparlamentariska konferensen den 9 december om situationen för rättsstatsprincipen i EU, med deltagande av kommissionsledamot Didier Reynders (den 30 november).

¹⁰⁶ Under 2021 genomfördes sex sådana evenemang, med Michel Barnier om handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket (den 25 januari), kommissionens vice ordförande Věra Jourová om den europeiska handlingsplanen för demokrati (den 28 januari), kommissionsledamot Stella Kyriakides om den europeiska hälsounionen (den 8 februari), verkställande vice ordförande Valdis Dombrovskis om översynen av handelspolitiken och faciliteten för återhämtning och resiliens (den 7 april), verkställande vice ordförande Margrethe Vestager om digitala prioriterade frågor, särskilt rättsakten om digitala tjänster (den 12 oktober), och kommissionsledamot Kadri Simson om en grön och rättvis energiomställning (den 9 november).

Efter Cosac-ordförandenas sammanträde den 11 januari 2021 översände 34 delegater från nationella parlament en gemensamt undertecknad skrivelse av den 16 februari, där de uppmanade Europaparlamentets talman, Europeiska rådets ordförande, rådet och kommissionen att säkerställa en aktiv roll för de nationella parlamenten i den gemensamma förklaringen om **konferensen om Europas framtid** som de tre institutionerna skulle anta. Denna gemensamma förklaring, som undertecknades den 10 mars 2021 tillsammans med konferensens arbetsordning, säkerställde ett starkt parlamentariskt deltagande. De nationella parlamenten deltog med 108 företrädare, vilket motsvarade antalet företrädare för Europaparlamentet och medborgarna vid konferensens plenarförsamling. Cosacs ordförandetrojka är permanent observatör i konferensens styrelse. De nationella parlamenten ledde dessutom två av konferensens arbetsgrupper, om den digitala omställningen och migration.

I en skrivelse av den 1 juni 2021 välkomnade Cosacs ordförandetrojka (Tyskland–Portugal–Slovenien) dessa arrangemang för de nationella parlamenten.

I samband med konferensen har kommissionen främst haft kontakt med de nationella parlamenten via Cosac (vice ordförande Dubravka Šuica höll inledningstal vid flera interparlamentariska evenemang) och har dragit nytta av de synpunkter och förslag som framfördes i två yttranden¹⁰⁷ och ett gemensamt uttalande¹⁰⁸. I dessa bidrag beklagade de nationella parlamenten att deras företrädare endast beviljades observatörsstatus utan rösträtt i styrelsen och uppmanade konferensen att även öppna deltagandet för nationella parlament från länderna i västra Balkan som vill bli medlemmar i EU. De ville även se att institutionella frågor behandlas vid konferensen, t.ex. att förlänga subsidiaritetsprövningsperioden på åtta veckor och införa ett ”grönt kort” som ger parlamenten möjlighet att föreslå nya initiativ eller ändringar av befintliga initiativ.

Ratificering av beslutet om egna medel

Beslutet om systemet för unionens egna medel¹⁰⁹ antogs av rådet den 14 december 2020. Innan det kunde träda i kraft måste det godkännas av alla medlemsstater i överensstämmelse med deras konstitutionella krav¹¹⁰. I 22 medlemsstater¹¹¹ innebär detta att parlamentet ratificerar beslutet. Den föregående ratificeringen tog mer än två år att slutföra¹¹². Eftersom det var brådskande att inleda återhämtningsinstrumentet Next Generation EU anmälde samtliga medlemsstater denna gång att de hade ratificerat beslutet inom sex månader, dvs. till den 31 maj 2021. Beslutet trädde i kraft den 1 juni 2021 och upplåningen på marknaderna för Next Generation EU kunde börja.

De nationella parlamenten deltog i förfarandet enligt sina respektive nationella konstitutionella och politiska bestämmelser, från ratificeringen av beslutet om egna medel till dess att återhämtningsprojekten började finansieras. I en del medlemsstaterna diskuterade man om återhämtningsplanen skulle bli den nya metoden för EU:s upplåning eller om det var en tillfällig lösning. I ett fall inleddes förfaranden vid landets författningsdomstol med anledning av ratificeringsförfarandet¹¹³. De nationella parlamenten spelade även en viktig roll i förfarandet för

---

¹⁰⁷ Tjeckiens *Poslanecká sněmovna* och Tysklands *Bundesrat*.

¹⁰⁸ Uttalande från tolv talare från parlament i Sydösteuropa och från Visegrådländerna, se <https://v4.parlament.hu/en/-/10th-meting-of-speakers-of-parliaments-of-southeast-european-countries-with-the-participation-of-the-speakers-presidents-of-the-v4-parliaments-24-september-2021?redirect=%2Fen%2F>.

¹⁰⁹ Rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 (EUT L 424, 15.12.2020).

¹¹⁰ Enligt artikel 311 i EUF-fördraget.

¹¹¹ Belgien, Bulgarien, Tjeckien, Danmark, Tyskland, Estland, Grekland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Italien, Litauen, Luxemburg, Ungern, Malta, Nederländerna, Österrike, Polen, Portugal, Rumänien, Finland och Sverige.

¹¹² Beslutet antogs i maj 2014 och trädde i kraft i oktober 2016.

¹¹³ Den 15 april 2021 beslutade den tyska författningsdomstolen (*Bundesverfassungsgericht*) att inte utfärda ett

godkännande av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna enligt varje medlemsstats konstitutionella struktur genom att de gav sina finansministrar mandat att anta genomförandebeslut vid rådets möten om utbetalning av medel. Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen framhöll även i sitt uttalande vid Cosacs plenarsammanträde i december 2020 att de nationella parlamentens erfarenhet och bidrag kan vara mycket värdefulla vid utarbetandet och genomförandet av planerna¹¹⁴.

6. DE REGIONALA PARLAMENTENS ROLL

Regionala parlament bidrar indirekt till kommissionens förbindelser med de nationella parlamenten. Enligt protokoll nr 2 ska de nationella parlamenten när de genomför subsidiaritetsprövningar av förslag till EU-rättsakter i syfte att utfärda motiverade yttranden i förekommande fall samråda med de regionala parlament som har lagstiftande befogenheter.

Ledamöter av de regionala parlamenten är också representerade i Regionkommittén, som genomför övervakningsaktiviteter via nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen och sin onlineplattform, som är utformad för att göra det lättare för regionala parlament som har lagstiftande befogenheter att delta i mekanismen för tidig varning när det gäller subsidiaritet (Regpex)¹¹⁵. Via nätverket RegHub deltar de även i kommissionens Fit for Future-plattform, som ingår i arbetet för bättre lagstiftning¹¹⁶.

Även om direkt interaktion mellan kommissionen och regionala parlament inte uttryckligen nämns i fördragen, beaktar kommissionen deras bidrag. Regionala parlament¹¹⁷ lämnade in alltfler resolutioner direkt till kommissionen om olika ämnen, t.ex. sammanhållningspolitiken, regionala frågor och EU-frågor (bland annat konferensen om Europas framtid) och globala frågor som tillgång till vaccin, mänskliga rättigheter och minoriteters rättigheter i världen. En del bidrag handlade om meddelanden från kommissionen¹¹⁸ och lagstiftningspaket eller förslag¹¹⁹. Utöver yttranden deltog regionala parlament i kommissionens offentliga samråd, även om denna kanal hittills endast har använts aktivt av ett regionalt parlament som inkom med svar på flera offentliga samråd som kommissionen inlett¹²⁰. Ett regionalt parlament använde en annan kanal

---

tillfälligt förbuds föreläggande mot ratificeringen av beslutet om egna medel.

¹¹⁴ https://youtu.be/qxg_cGIOiA?t=388.

¹¹⁵ <http://portal.cor.europa.eu/subsidiarity/regpex/Pages/default.aspx>. Se avsnitt 2.4 för närmare uppgifter om den subsidiaritetskontrollrelaterade verksamhet som Regionkommittén bedriver.

¹¹⁶ För mer information om "Fit for Future" och "RegHub", se avsnitten 2.1 och 2.4.

¹¹⁷ De regionala parlamenten i Flandern, Vallonien och huvudstadsregionen Bryssel (Belgien), Bayern (Tyskland), Balearerna och Baskien (Spanien), Oberösterreich (Österrike), Nedre Schlesien och Nedre Karpaterna (Polen), regionen Liberec (Tjeckien), provinsstyrelsen för Friesland (Nederländerna) och Europeiska talmanskonferensen för de tyskspråkiga parlamenten i Österrike, Tyskland, Belgien och Italien. De lämnade in sammanlagt 50 resolutioner under 2021, jämfört med 33 år 2020.

¹¹⁸ Det europeiska medborgarinitiativet "Minority SafePack – en miljon underskrifter för mångfald i Europa" (C(2021) 171), *En renoveringsvåg för Europa – miljöanpassa våra byggnader, skapa jobb och förbättra liv* (COM(2020) 662 final), *Beredskap inför covid-19: vaccinationsstrategier och vaccininsatser* (COM(2020) 680 final), *Handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter* (COM(2021) 102 final), *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet* (COM(2021) 118 final), *Vägen till en frisk planet för alla – EU-handlingsplan: Med sikte på nollförorening av luft, vatten och mark* (COM/2021/400 final).

¹¹⁹ Om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (COM(2021) 420 final, COM(2021) 421 final, COM(2021) 423 final) och främjande av energi från förnybara energikällor (COM(2021) 557 final).

¹²⁰ Bayerns *Landtag* inkom med bidrag till fler än tio offentliga samråd om initiativ inom ett antal olika politikområden.

och inkom med två yttranden via sitt nationella parlament¹²¹. Förutom skriftväxlingar höll kommissionsledamöter även möten med flera regionala parlament¹²².

---

¹²¹ Flanderns parlament inkom med yttranden om uppdelning i handels- och investeringsavtal och EU:s digitala agenda. Enligt förklaring 51 till fördragen ingår Flanderns parlament i Belgiens nationella parlamentariska system. Kommission registrerade dessa som yttranden från Belgiens *Sénat/Senaat* och svarade till det nationella parlamentet.

¹²² Kommissionens vice ordförande Dubravka Šuica höll möten med Tysklands och Österrikes regionala parlament, Sydtyrolens parlament (Italien), den tyskspråkiga gemenskapens parlament (den 1 februari) och Flanderns parlament (Belgien, den 5 maj). Kommissionsledamot Thierry Breton höll ett möte med Saarlands regionala parlament (Tyskland, den 22 november).

7. SLUTSATS

Följande tre slutsatser kan dras av utvecklingen under 2021 när det gäller subsidiaritets- och proportionalitetsprövningar av EU:s lagstiftning och förbindelserna mellan kommissionen och de nationella parlamenten:

För det första: de frågor som de nationella parlamenten uppmärksammar avspeglar kommissionens huvudsakliga prioriteringar, särskilt 55 %-paketet, den nya migrations- och asylpakten, den digitala omställningen, den europeiska hälsounionen och covid-19-pandemin.

För det andra: ett antal nationella parlament ägnar stor uppmärksamhet åt subsidiaritets- och proportionalitetsprövningar av kommissionens förslag, men ställer sällan konkreta frågor om konstaterade överträdelser.

- De farhågor som de nationella parlamenten ger uttryck för i sina motiverade yttranden rör oftast inte en konkret konstaterad överträdelse av subsidiaritetsprincipen. De anser snarare att utkastet till lagstiftningsakter inte är tillräckligt motiverade i sak, vilket innebär att de inte kan bedöma om de är förenliga med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.
- Procentandelen av de nationella parlamentens yttranden som rör subsidiaritetsprövningar var högre 2021 jämfört med de föregående åren, vilket överensstämmer med det ökade antalet lagstiftningsförslag.
- Inget enskilt förslag gav upphov till fler än tre motiverade yttranden, vilket är långt under gränsen för ett gult kort, och mindre än det antal motiverade yttranden för vilka kommissionen har åtagit sig att uppmärksamma de nationella parlamentens subsidiaritetsprövningar i form av ett samlat svar.

För det tredje: förbindelserna mellan kommissionen och de nationella parlamenten är dynamiska och omfattande, men utnyttjas i olika utsträckning av de nationella parlamenten.

- Att endast bedöma de nationella parlamentens bidrag till den politiska processen på EU-nivå utifrån det kvantitativa antalet yttranden enligt subsidiaritetsprövningen och deras omedelbara effekter ger ett vilseledande resultat. De bidrar även via många kanaler för muntlig dialog vid möten och interparlamentariska evenemang.
- De digitala medel som användes under covid-19-pandemin möjliggjorde en mer regelbunden och givande kontakt mellan kommissionen och de nationella parlamenten på politisk och teknisk nivå.
- Antalet nationella parlament som deltar i subsidiaritetsprövningar och den skriftliga politiska dialogen med kommissionen har ökat ytterligare, vilket innebär att trenden sedan 2019 fortsätter. Under 2021 fanns det samtidigt åtta nationella parlament eller kammare (i fem medlemsstater) som på grund av sin nationella konstitutionella struktur, politiska traditioner eller politiska val inte inkom med några yttranden.
- Omkring en tredjedel av de nationella parlamenten eller kamrarna utfärdade fler än tio yttranden under 2021. Liksom under tidigare år inkom de tio mest aktiva parlamenten eller kamrarna med nästan 80 % av samtliga yttranden. Några av dessa yttranden inriktades på huruvida subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna hade respekterats. Ingen konkret kritik mot eller förslag angående kommissionens förslag framfördes.
- Antalet yttranden om initiativ från kommissionen som inte avser lagstiftning eller yttranden där de nationella parlamenten ger uttryck för politiska åsikter eller prioriteringar på eget initiativ är fortfarande lika många som under tidigare år, vilket visar att ett antal parlament eller kammare är mycket aktiva i den skriftliga politiska dialogen med kommissionen i syfte att lämna synpunkter redan i ett tidigt skede i den politiska processen. Kommissionen har underlättat de nationella parlamentens bidrag till offentliga samråd inför utarbetandet av lagstiftningsförslag genom att tydligare fastställa deras bidrag.

Att säkerställa att åtgärder på EU-nivå endast vidtas när det är nödvändigt och endast i den utsträckning som krävs förblir ett delat ansvar och mål. En aktiv skriftlig och muntlig dialog med de nationella parlamenten är avgörande i detta avseende.